

SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM
CSÍKSZEREDA

TDK

Kari Tudományos Diákköri Konferencia

CSÍKSZEREDA

KIVONATOS
füzet

PROGRAMFÜZET

2019. MÁJUS 14.

Szerkesztette: dr. Máthé István, Boga Zsuzsanna
Korrektúra: dr. Prohászka Rád-Boróka, dr. Hubbes László-Attila
Borítóterv és tördelés: Albert Zoltán

**SAPIENTIA ERDÉLYI MAGYAR TUDOMÁNYEGYETEM
XVI. CSÍKSZEREDAI KARI TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA**

2019. május 14., kedd

PROGRAM

8.00-9.00 – Regisztráció

9.00-9.30 – TDK MEGNYITÓ A TETŐTÉRI NAGY ELŐADÓTEREMBEN (700-as terem)

- Dr. Lázár Ede dékán köszöntő beszéde
- Dr. Mara Gyöngyvér rektorhelyettes köszöntő beszéde
- Mihály Gergő HÖK elnök köszöntő beszéde
- Dr. Máthé István Kari Tehetséggondozási Bizottság elnökének TDK szabályzat és programismertetője

PLENÁRIS ELŐADÁSOK:

9.30-10.00 – Prof. Dr. Márialigeti Károly

(Eötvös Loránd Tudományegyetem – Mikrobiológiai Tanszék, a Magyar Mikrobiológiai Társaság elnöke)

Egy siker anatómiája: a bioszféra fenntartói a mikrobák

10.00-10.30 – Dr. Borbély András (Sapientia EMTE, Humántudományok Tanszék)

A tőke kiborgjai: nyelv és elidegenedés a digitalizáció korában

10.30-11.00 – kávészünet, átvonulás a különböző szekciók helyszíneire

10.30-11.00 – kávézással egybekötött megbeszélés a délelőtti szekciók zsűritagjainak

DÉLELŐTTI SZEKCIÓÜLÉSEK (11.00-13.00)

1. TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK SZEKCIÓ 1

| 700-as terem – 11.00-13.00 – 6 dolgozat

2. MÉDIA ÉS KOMMUNIKÁCIÓTUDOMÁNY SZEKCIÓ 1

| 2-es terem – 11.00-13.00 – 5 dolgozat

3. HUMÁNTUDOMÁNYOK SZEKCIÓ – IRODALOMTUDOMÁNY TAGOZAT

| 3-as terem – 11.00-13.00 – 5 dolgozat

4. HUMÁNTUDOMÁNYOK SZEKCIÓ – NYELVÉSZET ÉS FORDÍTÁSTUDOMÁNY TAGOZAT

| 234-es terem – 11.00-13.00 – 4 dolgozat

5. TANULÁS ÉS TANÍTÁSMÓDSZERTAN SZEKCIÓ

| 233-as terem – 11.00-13.00 – 5 dolgozat

6. ÜZLETI TUDOMÁNYOK SZEKCIÓ

| 15-ös terem – 11.00-13.00 – 6 dolgozat

7. GAZDASÁGTUDOMÁNY ÉS GAZDASÁGI INFORMATIKA SZEKCIÓ

| 12-es terem – 11.00-13.00 – 6 dolgozat

DÉLUTÁNI SZEKCIÓÜLÉSEK (14.00-17.30)

1. TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK SZEKCIÓ 2

| 700-as terem – 14.00-16.00 – 5 dolgozat

2. MÉDIA ÉS KOMMUNIKÁCIÓTUDOMÁNY SZEKCIÓ 2

| 2-es terem – 14.00-15.00 – 3 dolgozat

3. MŰVÉSZETI SZEKCIÓ – IRODALMI ALKOTÁSOK ÉS MŰFORDÍTÁSOK TAGOZAT

| 3-as terem – 14.00-15.30 – 4 dolgozat

4. KÖRNYEZETTUDOMÁNY SZEKCIÓ

| 234-es terem – 14.00-16.00 – 5 dolgozat

5. BIOKÉMIA ÉS BIOTECHNOLÓGIA SZEKCIÓ

| 15-ös terem – 15.00-17.30 – 6 dolgozat

17.45-18.15: SAPI-STAGE: *Örkény - Variations* angol nyelvű színdarab három drámai

stílusban Örkény *Nincs semmi újság* című egypercese alapján

Előadják: Gere Emese, Tamás Csilla, Csergő Tamás, Egyed Péter, Egyed Tamás,

Komes Dávid – humán szakos hallgatók – **700-as terem**

18.30 – EREDMÉNYHIRDETÉS – a tetőtéri nagy előadóteremben (700-as terem)

19.30 – ÁLLÓFOGADÁS – Kari étkezde

TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK SEKCIÓ

700-as terem

ZSŰRITAGOK:

Dr. Kozma Csaba (Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Sepsiszentgyörgyi Tagozat) – elnök

Dr. Kósa István (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar)

Dr. Gergely Orsolya (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar)

DÉLELŐTTI SEKCIÓ:

11.00-11.20 - Sándor Krisztina

A Sapientia EMTE csíkszeredai kampuszán 2011-2018 között végzett hallgatók karrierkövetése

11.20-11.40 - Szász Zsuzsanna

Nőnek lenni a 20. század második felében – madéfalvi szolgálólányok

11.40-12.00 - Sebő Csongor-József

Összeesküvés-elméletek a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Csíkszeredai kara diákjainak szemén keresztül

12.00-12.20 - Bogos Ákos

Székely védjeggyel ellátott termék

12.20-12.40 - Kedves Andor

A paraszolvencia jelenségének feltárása Csíkszeredában

12.40-13.00 - Kelemen Beáta

Az öregkori nyugdíjazás hatásai napjaink Csíkcsicsóájában

DÉLUTÁNI SZEKCIÓ:

14.00-14.20 - Kovács Áron, Korodi Szidónia, Lutz Ákos

Természetes szépség. Környezettudatos kozmetikumok és tisztálkodási termékek használata a csíkszeredai Sapientia hallgatói körében

14.20-14.40 - Firtelmeister Mária

Önkéntesség a szervezetek szemszögéből

14.40-15.00 - Incze Zita Izabella

Mezőgazdaság alakulása a rendszerváltás előtt és után Sepsiköröspatak községben

15.00-15.20 - Prázsmári Tímea

A munkamotiváció és társas helyzet közötti kapcsolat egy telefonos ügyfélszolgálati cég alkalmazottai körében

15.20-15.40 - Benedek Ákos

A Facebook segítségével történő munkahelyi toborzás: Generációs különbségek

MÉDIA ÉS KOMMUNIKÁCIÓTUDOMÁNY SZEKCIÓ

2-es terem

ZSŰRITAGOK:

Dr. Suba Réka (Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar) – elnök

Dr. Bakó Rozália Klára (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar)

Dr. Bodó Julianna (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar)

DÉLELŐTTI SZEKCIÓ:

11.00-11.20 - Ábrahám Zita

Reklámok a karácsonyfa alatt – 2018-as karácsonyi audiovizuális reklámok felépítésének elemzése

11.20-11.40 - Gedő Judit

Pedagógusok személyes korlátai az oktatásban történő IKT használat során

11.40-12.00 - Boier Kinga

Napjainkban meg lehet élni a blogolásból?

12.00-12.20 - Antal Tünde

Az elfogadás és előítélet harca – A Conchita Wurst-jelenség médiareprezentációjában megjelenő attitűdök vizsgálata

12.20-12.40 - Mándoki Bernadett

A divatbloggerek kommunikációja

DÉLUTÁNI SZEKCIÓ:

14.00-14.20 - Bagoly Anabella

Az autoritativ stílus megjelenési formái a szülői szabályozási gyakorlatban

14.20-14.40 - Bakos Anett

Énmárka építés és önmarketing az egyetemistáktól az influenzerekig

14.40-15.00 - Vizi Balázs

A csíkszeredai forgalmi átalakításokat övező kiegyensúlyozatlan közvélekedés és véleményzsélsőségek

HUMÁNTUDOMÁNYOK SZEKCIÓ – IRODALOMTUDOMÁNY TAGOZAT

3-as terem

ZSÚRITAGOK:

Dr. Borbély András (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar) – elnök

Dr. Tamás Dénes (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar)

Dr. Tomonicska Ingrid (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar)

DÉLELŐTTI SZEKCIÓ:

11.00-11.20 - Balla Éva-Nóra

Traumatized Narrators in Indra Sinha's Animal's People and Michael Ondaatje's The English Patient

11.20-11.40 - Vlaicu Lajos

Paktum az ördöggel

11.40-12.00 - Ágoston Emőke

Női portrék kettős tükörben

12.00-12.20 - Nagy Kinga

The Role of Characters in Forming the Residual Narrative in J.R.R. Tolkien's The Lord of the Rings in Comparison with the Medieval Poetic Edda

12.20-12.40 - Gál Szilvia

Năpastă colectivă – Soarta individului într-un sistem concentrațional

HUMÁNTUDOMÁNYOK SZEKCIÓ – NYELVÉSZET ÉS FORDÍTÁSTUDOMÁNY TAGOZAT

234-es terem

ZSŰRITAGOK:

Dr. Biró Enikő (Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar) – elnök

Dr. Ajtony Zsuzsanna-Ildikó (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar)

Dr. Nagy Tünde (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar)

DÉLELŐTTI SZEKCIÓ:

11.00-11.20 - Sós Henrietta-Katalin

Erdélyi turisztikai egységek Facebook oldalának nyelvi tájképe

11.20-11.40 - Szász Réka

A Contrastive Study on the Prepositional Phrases in English and Hungarian

11.40-12.00 - Biró Ágnes

Comedy Dies Slow: The Challenges of Translating Humour

12.00-12.20 - Barabás Andrea-Zsófia

Átmenetek az Önmeghatározásban

TANULÁS ÉS TANÍTÁSMÓDSZERTAN SZEKCIÓ

233-as terem

ZSŰRITAGOK:

Dr. Pieldner Judit (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar) – elnök

Dr. Prohászka Rád Boróka (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar)

Dr. Lajos Katalin (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar)

DÉLELŐTTI SZEKCIÓ:

11.00-11.20 - Șerban Antonia-Violeta

A középiskolás tanulók tanulási motivációi és a kooperatív oktatási módszerek közti összefüggés vizsgálata

11.20-11.40 - Sánta Delinke Beáta

A 9. és 12. osztályos angol nyelvi tankönyvek kulturális szempontú elemzése

11.40-12.00 - Gere Emese

A Z generációs tanulók tanulási célú mobil eszközhasználatának hatékonysága angol órán

12.00-12.20 - Csergő Timea

Foreign language learning strategies of students in Gyergyószentmiklós

12.20-12.40 - Bálint Krisztina

Olvasási szokások serdülőkorban

ÜZLETI TUDOMÁNYOK SZEKCIÓ

15-ös terem

ZSŰRITAGOK:

Dr. Nagy Benedek (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar) – elnök

Dr. Geréb László (REGA Régiókutató Egyesület)

Tánczos Levente-József (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar)

DÉLELŐTTI SZEKCIÓ:

11.00-11.20 - Sentes Norbert

Az IT-kompetenciák felmérése a jövő munkavállalóinál. Esettanulmány a Sapientia EMTE Csíkszeredai Karán a gazdálkodástudomány szakos hallgatók kérdőíves felmérése alapján

11.20-11.40 - Antal Erika

Bevételek maximalizálása

11.40-12.00 - Ferenc Márta

A racionális figyelmetlenség elmélete a fogyasztói döntésekben

12.00-12.20 - Wenzl Wivien-Andrea

A vállalkozások és az influencerek közötti kapcsolatok kialakulásának folyamata

12.20-12.40 - Dobra Beáta

A Harmopan Rt. és Primula Kft. pékségek pénzügyi elemzése

12.40-13.00 - Imre Iringó és Lukács Tímea

A fiatalok pénzköltési szokásai Kovászna és Hargita megyében

GAZDASÁGTUDOMÁNY ÉS GAZDASÁGI INFORMATIKA SZEKCIÓ

12-es terem

ZSŰRITAGOK:

Dr. György Ottilia (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar) – elnök

Dr. Illyés László (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar)

Csilip Árpád (Hargita Megye Fejlesztési Ügynöksége)

DÉLELŐTTI SZEKCIÓ:

11.00-11.20 - Trimfa Egon és Kolumbán Attila

Korrelált egyensúlyok vizsgálata

11.20-11.40 - Lőrincz Annamária

A lineáris algebra alkalmazása a közgazdaságtanban

11.40-12.00 - Csegezi Orsolya

A romániai élelmiszeripar

12.00-12.20 - Gábor Csongor

Heggyvidéki állattartás feltételei, Térinformatikai elemzés Hargitamegyéről

12.20-12.40 - Szilágyi Attila és Csegöldi Júlia

Szubluminális manipuláció

12.40-13.00 - Mihok Szidonia

Az igazságos elosztások játékelméleti megközelítése az állam gazdasági szerepvállalásának szempontjából

MŰVÉSZETI SZEKCIÓ – IRODALMI ALKOTÁSOK ÉS MŰFORDÍTÁSOK TAGOZAT

3-as terem

ZSŰRITAGOK:

Dr. Borbély András (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar) – elnök

Dr. Tamás Dénes (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar)

Dr. Tomonicska Ingrid (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar)

DÉLUTÁNI SZEKCIÓ:

14.00-14.20 – Csergő Tamás

Álomtalan álomképek

14.20-14.40 – Asztalos Anita

A boldogság egy mentális állapot

14.40-15.00 – Borsos Ágota

Hétköznapi drámák

15.00-15.20 – Imbre Krisztina

Parti Nagy Lajos: Átriumklorid

KÖRNYEZETTUDOMÁNY SZEKCIÓ

234-es terem

ZSŰRITAGOK:

Dr. Márialigeti Károly (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Mikrobiológiai Tanszék) – elnök

Dr. András Csaba (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar)

Dr. Gyenge László (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar)

DÉLUTÁNI SZEKCIÓ:

14.00-14.20 – Erdély Mónika

A burgonya feldolgozása során keletkező melléktermékek hasznosítási lehetőségei: biogáz és bioetanol előállítása

14.20-14.40 - Marti Andrea

Külső beavatkozás hatása és annak stabilitása egy áldozat-ragadozó modellben

14.40-15.00 - Akácsos Beáta-Emese

A csapadék kémiai jellemzése Európa országaiban

15.00-15.20 - Gidró Dalma-Katalin

A csíkszentkirályi vízkezelő állomás technológiai folyamatának elemzése a tisztítási hatékonyság növelése érdekében

15.20-15.40 - Kovács Károly

Söripari szennyvíztisztító állomás matematikai modellezése

BIOKÉMIA ÉS BIOTECHNOLÓGIA SZEKCIÓ

15-ös terem

ZSÚRITAGOK:

Dr. Nagy Előd (Marosvásárhelyi Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetem) - elnök

Dr. Mara Gyöngyvér (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar)

Dr. Miklóssy Ildikó (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar)

DÉLUTÁNI SZEKCIÓ:

15.00-15.20 - Lázár Aletta, Ilkei Klementina-Imelda

A nekroptózis, mint legújabb programozott sejthalál jelátvitelének molekuláris vizsgálata in silico és in vitro

15.20-15.40 - Váncsa Klára

Sejthalált moduláló rekombináns SMAC fehérje bioszintézise

15.40-16.00 - Dávid Hunor

A táplálkozás és a gyógytorna gyakorlatok szerepe a porckorong degenerációk esetében

16.00-16.20 - Kovács Krisztina

Indukálható Her2 pozitív epiteliális emlősejtek epigenetikai vizsgálata

16.20-16.40 - Törsők Brigitta

A fumaráz gén kiütésének hatása az Escherichia coli metabolizmusára

16.40-17.00 - Pál Dorottya

A Photobacterium halotolerans keményítóbontó enzimeinek azonosítása

TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK SEKCIÓ

A Sapientia EMTE csíkszeredai kampuszán 2011-2018 között végzett hallgatók karrierkövetése

Sándor Krisztina (Sapientia EMTE, Szociológia szak, 3. év)

Témavezető: Dr. Sólyom Andrea (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Társadalomtudományi Tanszék)

Kivonat:

A Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem 2001 óta küldetésének vallja a romániai magyarság magas szakmai színvonalon való oktatását. Mivel a Sapientia egyetem azért alakult meg, hogy hozzáférhetővé tegye a hallgatók számára az anyanyelven történő oktatást, valamint a székelyföldi régió számára biztosítsa a humán erőforrást, ezért arra vagyok kíváncsi, hogy a gyakorlatban ez hogyan valósul meg. Dolgozatom célcsoportja a 2011-2018 között végzett hallgatók, akik a csíkszeredai Sapientia EMTE karain végeztek. Fő célkitűzésem, hogy felkutaszam a megadott időintervallumban végzett hallgatókat, ugyanakkor az egyetemi diploma megszerzése utáni életszakaszt nyomon kövessem.

Elsősorban azért választottam ezt a témát, mert folytathatok egy korábbi kutatást, amelyet Farkas Attila készített el szintén a Csíkszeredai Karon 2005 és 2011 között végzett hallgatók körében. Azért tartom hasznosnak, mert így átfogó képet kaphatunk az elmúlt tizenkét év hallgatói karrier alakulásáról. Úgy gondolom, hogy ez a kutatás az egyetem számára is releváns lehet, mivel a hallgatói eredmények tükröként szolgálhatnak az egyetemi oktatás színvonaláról, és egyfajta visszajelzést is nyújthatnak, mely segítségével az egyetem még inkább tud igazodni a helyi igényekhez.

Arra szeretnék választ kapni, hogy az egyetemi végzettek milyen arányban tudnak elhelyezkedni a szakmájukban, milyen akadályokba ütközhetnek a munkahely keresés alkalmával és milyen mértékben gondolják elérhető stratégiának a migrációt.

Nőnek lenni a 20. század második felében – madéfalvi szolgálólányok

Szász Zsuzsanna (*Sapientia EMTE, Szociológia szak, 1. év*)

Témavezető: Dr. Bodó Julianna (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Társadalomtudományi Tanszék*)

Kivonat:

A nem olyan távoli múltban jellemző volt, hogy a fiatal lányok (akár gyerekek) pénzszerzés céljából az adandó lehetőségeket megragadva nagyobb, gyakran román nyelvű városokba mentek tehetősebb családokhoz szolgálni, ahol a lehető legtöbb házimunkát magukra vállalták, továbbá a család gyerekeit is nevelték, ha a helyzet úgy kívánta.

Kutatásom célja bemutatni, hogy a szolgálólány lét, mint munkalehetőség miként vált „divatos szakmából” kevésbé választott munkává, hogyan vette át helyét az ipari munka. Bemutatásra kerül a szolgálólány élet, mint olyan, a szolgálólány mesterség tevékenységei, továbbá, hogy hogyan vált otthonossá az idegen városi környezet a magyar lányok számára. A nők társadalmi helyzete és szerepe hatalmas változásokon ment át. Ez a változás a nők munkavállalásában és munkaválasztásában is jól megfigyelhető. Az iparosodás lehetővé tette a 20. századi nők számára a munkalehetőségek közti választást.

Kutatásom kitér arra, hogy az akkor átélt események miként kísérték végig a munka alatt felcseperedett nők életét. Kutatásom alapjául szolgál négy félig strukturált életútinterjú és egy kiegészítő interjú, melyet négy madéfalvi születésű hölgygel készítettem, kutatásomat a grounded theory elmélete alapján végeztem, az interjúk által kapott információk összehasonlításával. A nővérek a 20. század második felében dolgoztak szolgálólányként, a köztük levő korkülönbség bár nem olyan nagy, mégis számottevő a változás, amely gyerekkorukban és fiatal felnőttkorukban mutatkozott meg a munkaválasztás terén, amely később az egész életükre kihatással volt. A választott interjúalanyaim élettörténetén átvezetve jól szemléltethető a női szerepek változása, hiszen a szolgálólányokból gyakorta vált ipari munkás, továbbá az is kimutatható, hogy a szolgálás, mint pénzkeresési lehetőség miként vált egyre inkább kevésbé választott szakmává a fiatal nők életében.

Összeesküvés-elméletek a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Csíkszeredai kara diákjainak szemén keresztül

Sebő Csongor-József (*Sapientia EMTE, Szociológia szak, 3. év*)

Témavezető: Dr. Hubbes László-Attila (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Társadalomtudományi Tanszék*)

Kivonat:

Az összeesküvés-elméletek számos vizsgálat és tanulmány tárgyát képezték, nem csak a szociológiában, de a filozófiában, pszichológiában, a történelemben, és politológiában is, valamint a médiában is időről időre felbukkannak. Egy olyan fogalommal állunk szemben, aminek már az angol megnevezése (conspiracy theory) is egy összeesküvés eredménye egyesek szerint. (Lance deHaven Smith 2013)

Az összeesküvés-elmélet olyan felfogás, ami szerint egy véletlennek tűnő eseményt vagy eseménysorozatot egy a háttérben meghúzódó csoport idéz elő, szándékosan, hogy saját érdekeit szolgálja vele. (Lakatos László 2000)

Az összeesküvések és összeesküvés-elméletek egyidősek a hierarchikus társadalomban élő emberiség történetével. Olyan közösségi meggyőződések, amelyek azután is képesek fennmaradni, hogy bebizonyosodik hamisságuk.

A kutatás célja megvizsgálni, hogy az egyetemre járó, tehát értelmiségivé válás útján lévő fiatalok hisznek-e ilyen „alternatív igazságokban”, összeesküvés-elméletekben, milyen hatással van ez világnézetükre, mennyire képezi szerves részét mindennapi diskurzusaiknak, életüknek, jellemző-e rájuk az összeesküvés mentalitás?

A vizsgálat alanyai a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem csíkszeredai diákjai közül a kérdőívre válaszoló 100 személy.

Székely védjeggyel ellátott termék

Bogos Ákos (*Sapientia EMTE, Kommunikáció és PR szak, 3. év*)

Témavezető: Dr. Telegdy Balázs (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Társadalomtudományi Tanszék*)

Kivonat:

A Székely termék védjegy egy viszonylag új kezdeményezésnek köszönhetően jött létre. Ez alá a védjegy alá tartoznak azok a termékek, amelyek helyi jellegűek és kimodottan a székelyföldi régióra jellemzőek. Ezen termékek közös jellemzője, hogy helyi termelők állítják elő és helyi piacokon árulják őket a vásárlóknak.

Munkám során a Székely Termék védjegy esetében tapasztalható jelenségeket kutatom. Munkám fő eszköze a másodelemzés. Ennek értelmében a rendelkezésemre álló adatokat veszem vizsgálat alá. Az elemzésem célja az, hogy a rendelkezésemre álló adatokból olyan kérdésekre keressék választ, amelyeket eddig nem vizsgáltak, és pedig, hogy a védjegy megalakulása óta milyen utat járt be az ismertté válás terén, növekedett vagy csökkent a kezdeményezéshez csatlakozó termelők és vásárlók száma, bővült-e vagy szűkebb lett a termékpaletta, illetve azt is, hogy a Székely Termék védjeggyel ellátott termékek piaca milyen változásokon ment át a megalakulástól egészen napjainkig. Az elemzési periódus a 2011-2018-as időszakot öleli fel.

A paraszolvencia jelenségének feltárása Csíkszeredában

Kedves Andor (*Sapientia EMTE, Szociológia szak, 3. év*)

Témavezető: Dr. Telegdy Balázs (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Társadalomtudományi Tanszék*)

Kivonat:

Azért tartom fontosnak ezzel a témával való foglalkozást, mert egy, a társadalmunkban jelen lévő, sokszor problémaként azonosított jelenségről van szó. A probléma legkézzelfoghatóbb jelenségét az egészségügyben megtapasztalt hálapénz képezi, amelynek megvitatása újra és újra jelentkezik a közéletben. Azt, hogy ez a jelenség egy társadalmi probléma, az a tény is bizonyítja, hogy most már külön intézmény és törvények születtek arra, hogy fékezni tudják ezt a jelenséget. Meglehetősen megosztó téma, hiszen vannak haszonélvezői és elszenvedői is a folyamatnak. Kutatásom létjogosultságát a fent említett érvekkel támasztanám alá, valamint azzal, hogy egy tabusított jelenségről van szó, a vele való foglalkozás old(hat)ja az elhallgatás mértékét.

A paraszolvencia jelenségének a vizsgálatát az is nehezíti, hogy nem lehet egy univerzális tevékenységként kezelni amely minden gazdasági jelenség mellett megjelenik, ugyanis, amíg egyes gazdasági tevékenységek esetében elterjedtek, addig más esetekben akár teljes mértékben hiányoznak. Ugyanakkor az elterjedtség mértéke sem másodlagos, mivel végső soron egy fekete, vagy jobb esetben szürke, gazdasági jelenséggel állunk szemben, amely végső soron csak egyéni hasznot hoz az össztársadalmi jólét kárára. Fontos, hogy tisztázzuk és elválasszuk egymástól a fogalmakat, hiszen nem ugyanaz a hálapénz és a csúszópénz, viszont, szerintem, a kiváltó okaik és a következményeik, ha nem is azonosak, de hasonlóak.

Kutatásom célja a paraszolvencia, mint rendszer és jelenség leírása (magyarázása és értelmezése) Csíkszeredában. Dolgozatomban a paraszolvenciát gyűjtőfogalomként használok, amely etimológiáját tekintve problémamegoldást jelent és az adózatlan személyi mellékjövedelemre utal. Beletartozik tehát a borraivaló, a hálapénz, a csúszópénz és a köznyelvben használt „csubukk” is. Az interjúalanyokat olyan intézmény és foglalkozások szerint választottam, amelyekben jelen lehet a paraszolvencia jelensége, például: egészségügy, vendéglátás, futárszolgáltatás.

Az öregkori nyugdíjazás hatásai napjaink Csikcsicsójában

Kelemen Beáta (*Sapientia EMTE, Szociológia szak, 3. év*)

Témavezető: Dr. Bálint Blanka (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Társadalomtudományi Tanszék*)

Kivonat:

Már-már közhelyszerű, de mindig aktuális és meghatározó jelensége a mai társadalmunknak, főként az ipari országoknak az elöregedő társadalom képe. Ez a probléma két egymástól elválaszthatatlan, egymást erősítő tendencia nyomán alakult ki. Az egyik ezek közül a csökkenő születési arányszám, a másik pedig a születéskor várható élettartam kitolódása. E jelenség következtében elmondható, hogy a társadalmak összetétele, ugyanúgy a mi társadalmunké is, teljes mértékben megváltozott és folyamatos változás alatt van ma is. A társadalmi változások tükrében, kontextusában egy új tudományág, a gerontológia született meg. Ugyanakkor egy másik aspektusa e jelenségnek, hogy a jól megérdemelt pihenés, az elképzelt csend és nyugalom a fiatalabb generáció idealisztikusan megalkotott víziója a nyugdíjas, időskori évekről. A mindennapok rohanásaiban számtalanszor áhitozunk erre, és amikor ténylegesen elérkezik az idő és átlépjük a nyugdíjas évek küszöbét, tanácstalanul állunk az újonnan kialakult helyzet előtt: Mi most az én feladatom? Hogy legyek hasznos a társadalom számára, ha már nem végzek kereső munkát? Ilyen és ehhez hasonló kérdések fogalmazódhatnak meg az egyénben, miután belekerült ebbe a véleményem szerint számára eddig teljesen idegen szituációba.

Ez a folyamat nem zökkenőmentes senki számára, de legalábbis valamilyen területen érezteti hatását az egyének életében.

Tehát kutatásom során főként a szülőfalumban élő időskori nyugdíjasok munkapiaci aktivitása utáni helyzetére vagyok kíváncsi, arra, hogy hogyan élik meg ezt a véleményem szerint gyökeres változást, melyek az általános jellemvonásai, következményei ezen a településen ennek a jelenségnek, hogyan alakul e jelenséget követően az egyén anyagi helyzete, státusza, napirendje, tevékenységei. Arra is szeretnék választ kapni, hogy a különböző tényezők, mint a foglalkozás, egészségügyi állapot, családi háttér vagy a nem milyen szerepet játszanak a nyugdíjazáshoz való alkalmazkodás folyamatában.

Természetes szépség. Környezettudatos kozmetikumok és tisztálkodási termékek használata a csíkszeredai Sapientia hallgatói körében

Kovács Áron, Korodi Szidónia, Lutz Ákos (*Sapientia EMTE, Szociológia szak, 2. év*)

Témavezető: Dr. Nistor Laura (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Társadalomtudományi Tanszék*)

Kivonat:

Mint köztudott, napjainkban a környezetszennyezés komoly problémát jelent. A környezetszennyezés előídezésében fontos szerepük van a fogyasztóknak, hisz nem körültekintő döntéseikkel (túlzott vásárlás, hulladékok nem megfelelő elhelyezése, környezetre káros termékek vásárlása, felelőtlen közlekedés stb.) hozzájárulhatnak a jelenség súlyosbitásához. Éppen ezért a fogyasztó felelősséggel kellene, hogy viszonyuljon vásárlási döntéseihez.

Kutatásunkban azt vizsgáljuk, hogy egy jellegzetes fogyasztói magatartás, egész pontosan a kozmetikumok és tisztálkodási termékek fogyasztásának esetében mennyire mondhatók környezettudatosnak a csíkszeredai Sapientia hallgatói. Többek közt azt vizsgáljuk, hogy ismerik-e a környezettudatosnak mondott kozmetikumokat és tisztálkodási szereket, miért és honnan, milyen gyakorisággal szerzik be ezeket.

Kutatásunkat kvantitatív módszerrel, egész pontosan online kérdőív segítségével végeztük. Kutatásunkban nem a reprezentativitásra törekedtünk, hanem arra, hogy feltárjunk egy problémát, ismertessünk egy helyzetet, amelyet a későbbiekben komplexebb módon, más kutatási módszerekkel lehessen elmélyíteni.

Önkéntesség a szervezetek szemszögéből

Firtelmeister Mária (*Sapientia EMTE, Szociológia szak, 3. év*)

Témavezető: Dr. Nistor Laura (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Társadalomtudományi Tanszék*)

Kivonat:

Kaptunk már képet arról, hogy az egyén hogyan végzi, éli meg önkéntes tevékenységét egy szervezeten belül, azonban a szervezetek szemszögéből nézve ezt viszonylag kevés szerző vizsgálta. Kutatásom során néhány, elsősorban csíkszeredai szervezet szemszögéből vizsgálom az önkéntesség társadalmi megítélését. Pontosabban arra keresem a választ, hogy a szervezeteknek milyen a hozzáállásuk az önkéntességhez, mennyire fogadóképesek az intézmények az önkéntes munkára, van-e olyan tevékenységi körük, programjaik, melyekben a fiatalok részt tudnak vállalni. Egyáltalán szükségük van-e önkéntesekre, fontosnak tartják-e az önkéntes munkát. Kutatásom egy újfajta bepillantást ad a témába, feltáró jellegű. A kutatás során kvalitatív módszert, félig strukturált interjút alkalmazok, mivel ez az adatgyűjtési mód lehetővé teszi a témában való jobb elmélyülést.

Mezőgazdaság alakulása a rendszerváltás előtt és után Sepsiköröspatak községben

Incze Zita Izabella (*Sapientia EMTE, Szociológia szak, 3. év*)

Témavezető: Dr. Telegdy Balázs (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Társadalomtudományi Tanszék*)

Kivonat:

A mezőgazdasági termelés folyhat egyéni, tőkés, illetve kollektív keretek között. A mezőgazdasági termékeket lehet önellátó, illetve üzleti célra termelni. Az, hogy a rendszerváltás lehetővé tette a vállalkozások létrejöttét egy olyan, részben új, gazdasági és társadalmi szerepet hozott létre a falusi településeken, amelyre az előző periódusban nem volt példa: a falusi, mezőgazdasági vállalkozókat.

Kutatásom célja a Kovászna megyei Sepsiköröspatak község mezőgazdasági vállalkozóinak a helyzetét feltárni és leírni. A rendszerváltás előtti időszakból kiindulva azt vizsgálom, hogy kik lettek a mezőgazdasági vállalkozók, ugyanis feltételezem, hogy a rendszerváltás előtti egyéni szituációk magyarázatot adhatnak arra, hogy milyen készségekre és tudásra volt szükség, hogy valaki a rendszerváltás után hamarosan egyéni vállalkozásba kezdjen. Ugyanakkor azt is feltételezem, hogy jelentős különbségek mutatkoznak az 1990-es években és a 2000-es években alakult vállalkozások között, főleg a tulajdonosok eltérő értékrendje és gazdasági attitűdjeik miatt. Kutatási módszerem az interjú, mert ez a módszer az, amely által megfelelően fel tudom térképezni a kutatási témát. Véleményem szerint a hagyományos mezőgazdaság átalakuló folyamaton megy keresztül, ennek következményeképpen a kis gazdaságok felszámolódnak és helyükbe a nagy vállalkozások kapnak szerepet.

A munkamotiváció és társas helyzet közötti kapcsolat egy telefonos ügyfélszolgálati cég alkalmazottai körében

Prázsmári Tímea (*Sapientia EMTE, Szociológia szak, 3. év*)

Témavezető: Dr. Telegdy Balázs (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Társadalomtudományi Tanszék*)

Kivonat:

A Computer Generated Solutions cég telefonos ügyfélszolgálatot biztosít több nagyvállalat részére. Jelen dolgozatban a Csíkszeredában működő ügyfélszolgálat dolgozói körében végzett hálózatelemzés kerül bemutatásra. A hálózatelemzés hazánkban kevésbé elterjedt, a cégen belül sem végeztek még hasonló felmérést. Mérei (1988) szerint, az egyén beleszületik a társadalomba, elsősorban a családba, majd azt követően kerül bele egyéb csoportokba, mint például egy munkahelyre. Korábban nem volt hasonló felmérés a Computer Generated Solutions cégen belül, ezért is számít mérföldkőnek a dolgozat eredménye.

Az adatfelvétel kérdőívvel történt, amelyet közel 100 dolgozó töltött ki. Az adatfelvétel kérdőívvel történt, amelyet közel 100 dolgozó töltött ki és az alkalmazottak munkahelyi hálózatában elfoglalt pozícióját tárta fel. A több mint száz dolgozó kapcsolati hálója került elemzésre, a Gephi program segítségével szemlélítetve. A hálózatelemző kérdőív mellett a dolgozók kitöltötték Charles Handy szervezetkultúra tesztjét. A kapcsolatok mellett, a dolgozók szervezetkultúra nézetét is vizsgálok, a dolgozók kapcsolata és a szervezetkultúra nézete közötti összefüggést.

A Facebook segítségével történő munkahelyi toborzás: Generációs különbségek

Benedek Ákos (*Sapientia EMTE, Humán erőforrás szak, 3. év*)

Témavezető: Dr. Bálint Gyöngyvér (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Társadalomtudományi Tanszék*)

Dr. Hubbes László Attila (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Társadalomtudományi Tanszék*)

Kivonat:

Hogyha haladó korunkat és világunkat egy szóval kellene jellemeznem, akkor minden bizonnyal ez a szó az innováció lenne. HR témakörben kutatva a toborzás folyamatát vizsgálom meg, belelve a közösségi médiát, mint innovatív tényezőt.

Mint ahogy azt kutatásában Boswell és társai is megállapították, a toborzás a humán erőforrás egyik létfontosságú alaptényezője, és az lesz a jövőben is. Ugyanakkor az is tény, hogy a jól megszokott és jól bevált toborzási módszerek és technikák mellett utat kell nyitnunk új módszereknek, kiaknázni a technológia nyújtotta előnyöket és lehetőségeket (Boswell et al., 2005). Kutatásomban munkavállalók körében vizsgálom a Facebook segítségével történő toborzást. Kiderítem, hogy a munkavállalók milyen mértékben alkalmazzák a Facebookot és más közösségi média eszközöket álláskereső szempontjából. Vajon mennyire számít egy állásinterjún történő sikeres teljesítmény eléréséhez és jó színben való feltűnéshez az, hogy egy személy milyen tartalmakat oszt meg magáról a Facebookon? Odafigyelnek-e a munkavállalók és munkát keresők profiljuk menedzselésére, tudván, hogy a toborzók és HR-esek átvizsgálhatják közösségi média profiljaikat? Mennyiben térnek el egymástól a különböző generációk közösségi média használati-, és az ezeken az oldalakon történő álláskereső szokásai? Az álláskereső vajon mennyire vannak tisztában a toborzók által alkalmazott közösségi média profil átvizsgálási módszerekkel? Vajon a munkavállalók tudják-e, hogy a toborzók milyen tényezőkre figyelnek oda, mikor átvizsgálják az álláshirdetésre jelentkezők profiljait? A kutatás célja kideríteni ezen tényezők jelenlétét a munkavállalók körében, és feltárni a közösségi média használat mértékét a toborzásban a Székelyföld térségében.

Miért fontos a kutatás? Azért, mert Székelyföldön a közösségi média toborzásra való alkalmazása még alig, vagy egyáltalán nem kutatott téma, mindezek szerint akár úttörő munkáról is szó lehet. Fontosnak tartom, hogy a kutatás által kapjunk egy jól átlátható képet arról, hogy a térségben található vállalkozások milyen mértékben alkalmazzák közösségi média eszközöket (főként Facebookot) toborzás céljából, és a munkavállalók mennyire használják tudatosan a közösségi média eszközöket álláskereső céljából. Mindemellett jelen kutatás eredményei újabb jövőbeni kutatások összehasonlítási alapjául szolgálhatnak.

MÉDIA-ÉS KOMMUNIKÁCIÓTUDOMÁNY SZEKCIÓ

Reklámok a karácsonyfa alatt – 2018-as karácsonyi audiovizuális reklámok felépítésének elemzése

Ábrahám Zita (*Sapientia EMTE, Kommunikáció és PR szak, 3. év*)

Témavezető: Dr. Székely Kinga-Katalin (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Társadalomtudományi Tanszék*)

Kivonat:

Dolgozatom a 2018-as karácsonyi audiovizuális reklámok elemzését állítja középpontba. Évről-évre azt tapasztalhatjuk, hogy az ünnepek, a karácsony közeledtével fokozódik az eladásösztönzés, hisz az ünnepre való tekintettel már amúgy is növekszik a fogyasztók vásárlási hajlandósága. Éppen ezért túlzás nélkül állíthatom, hogy szinte minden cég, márka készül karácsonyi reklámáradattal, különböző akciókkal, kedvezményekkel. Kutatásom kiindulópontja Schirm Anita 2015-ös kutatása volt, amelynek eredményei azt mutatták, hogy ezekben a reklámokban kerülik a direkt eladásösztönzést, és főleg a karácsonyhoz asszociálható szeretetre, összetartozásra összpontosítanak a hirdetőik.

Vizsgálatom során, a célirányos szakirodalmat figyelembe véve, egy általam felállított elemzési szempontrendszert alkalmaztam és az alábbi kérdésekre kerestem választ: milyen hatásmódok dominanciája figyelhető meg a vizsgált reklámokban, milyen stratégiákat alkalmaznak, mely kényszerpályák érvényesülnek a kreatív szakemberek által 2018-ban megvalósított reklámfilmekben. Mindezt tartalomelemzés módszerével vizsgáltam.

A téma körüljárását azért is tartom fontosnak, mivel azt tapasztalatam, hogy nagyon kevés vizsgálat foglalkozik a reklámok elemzésével magyar nyelvterületen, annak ellenére, hogy egy adott korszak reklámjai az adott társadalomról is számos információt elárulnak.

Pedagógusok személyes korlátai az oktatásban történő IKT használat során

Gedő Judit (*Sapientia EMTE, Kommunikáció és közkapcsolatok mesterképzés, 1. év*)

Témavezető: Dr. Biró A. Zoltán (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Társadalomtudományi Tanszék*)

Kivonat:

Napjainkban az IKT (Információs és Kommunikációs Technológiák) eszközök mennyiségének és szerepének növekedése figyelhető meg életünk minden szegmensében. Nem hagyható figyelmen kívül az oktatásban sem, hiszen a tanárok nap, mint nap küzdelmet folytatnak ezekkel a technológiákkal, hogy beépítsék munkájukba, ezt a küzdelmet pedig több tényező is nehezíti. A leggyakoribb gond, hogy nincs elég eszköz, vagy az oktatók nem tudják célravezetően alkalmazni azokat.

A pedagógusok szerepkörét bővíti, hogy ők azok, akik az IKT-val kapcsolatos tudást át kell, hogy adják, meg kell, hogy tanítsák a diákoknak. A tudás mellett pedig a biztonságos és célszerű használatot is előtérbe kell helyezniük. Emiatt is olyan fontos az oktatók korlátait megvizsgálni, megismerni, és ez kutatásom célja is.

Számos tipológia áll rendelkezésünkre a korlátok osztályozása kapcsán a pedagógusok IKT használatához kapcsolódóan. Az egyik legfontosabb Ertmer (1999) osztályozása, mely szerint beszélhetünk külső korlátokról és belső, vagyis személyes korlátokról. Bingimlas (2009) szerint iskola és tanár szintű akadályok nehezítik az IKT integrálását, viszont Balanskat (2006) úgy gondolja, hogy mikro, közép- és makró szinten jelentkeznek a korlátok.

Ebben a dolgozatban azon korlátokat vizsgálom, melyek a pedagógusok személyes akadályaiként írhatók le, mint például a távolságtartást előidéző attitűd vagy a használathoz szükséges kompetenciák hiánya. Ezt a kétféle belső korlátot szeretném megvizsgálni félstrukturált interjúk narratívaelemzésével. Az interjúk városi térségben, ezen belül általános iskolában oktató női pedagógusokkal készültek.

Ebben a témakörben nincs tudomásom hasonló térségi megközelítésről, ezért kutatásom elsősorban feltáró jellegű.

Napjainkban meg lehet élni a blogolásból?

Boier Kinga (*Sapientia EMTE, Kommunikáció és PR szak, 1. év*)

Témavezető: Dr. Hubbes László Attila (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Társadalomtudományi Tanszék*)

Kivonat:

Meg lehet élni a blogolásból?

Blogot írni és olvasni is remek időtöltés. Én viszont közelebbről is szeretném megvizsgálni ezt a világot. Azért választottam ezt a témát, mivel jómagam is gondolkodok a blogoláson.

A dolgozatom során arra keresem a választ, mint például arra, hogy: ma kik blogolnak, milyen céllal, illetve 2009-hez képest a blogbejegyzések száma nőtt vagy csökkent? Azért a 2009-es évet választottam, mert kíváncsi vagyok, hogy tíz év alatt mennyire fejlődött, illetve csökkent a blogolás, blogok iránti érdeklődés. Kutatásom elméleti alapját többek között Bakó Rozália kutatásai (2008, 2009) képezik.

Szeretném kideríteni azt is, hogy Erdély-szerte melyek a legolvasottabb blogok, milyen témák a legnépszerűbbek, vajon többnyire női vagy férfi blogok az olvasottabbak, valamint hogyan vélekednek a blogokról különböző blogértékelő honlapok. Továbbá az is érdekel, miért van manapság kevesebb blogbejegyzés. Rangsorolom őket az olvasottságuk szerint a blograngsoroló portálok alapján. Megnézem, hogy mi az, amit promoválnak az influencer-bloggerek, illetve, hogy fizetett reklámról van-e szó, vagy önszántából mond jó vagy rossz dolgokat a blogger egy termékről vagy szolgáltatásról, hogy másnak is segítsen vele.

A kutatás során felhasználom Bakó Rozália kutatómódszertanát: amelynek segítségével kategorizálom a blogokat arra a kérdésre keresve a választ, hogy milyen típusú tartalmakat érdemes gyártani.

Az elfogadás és előítélet harca – A Conchita Wurst-jelenség médiareprezentációjában megjelenő attitűdök vizsgálata

Antal Tünde (*Sapientia EMTE, Kommunikáció és PR szak, 3. év*)

Témavezető: Dr. Hubbes László-Attila (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Társadalomtudományi Tanszék*)

Kivonat:

Dolgozatom témája a 2014-es Eurovíziós Dalfesztivál győztesére irányuló attitűdök vizsgálata. Kiválasztottam két (közép-) kelet-európai országot: Romániát és Magyarországot, valamint két nyugat-európai: Nagy-Britanniát és Írországot. Romániát azért választottam, mivel a szülőföldem és kiemelten foglalkoztat, itt hogyan vélekedtek, hogyan közelítették meg a témát. Magyarországra is hasonló megfontolásból esett a választásom. Nyugat-Európát tekintve pedig két tényező alapján döntöttem az említettek mellett. Első körben azt vettem figyelembe, hogy az Eurovízió mely országoktól kapta a Conchita által képviselt Ausztria a legmagasabb pontszámokat, majd közülük kiválasztottam az angol nyelvterület államait. Ezen országok lapjaiban (a politikai paletta minden oldaláról származó lapokat értem ez alatt) és hírportáljain megjelent cikkeket fogom megvizsgálni, elemezni. Azt szeretném kideríteni, hogy a 2014. május 1. és május 31. közötti időszakban megjelent cikkek hogyan ábrázolták, mutatták be Conchitát.

A legfontosabb európai értékek közé tartozik a szabadság, és a tolerancia. Az említett értékek az Európai Unió alapját is adják, ezért rögzíti a Lisszaboni Szerződés is „a nemen vagy nemi identitáson, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékoságon, életkoron, vagy szexuális irányultságon alapuló hátrányos megkülönböztetés tilalmát”. A társadalom szempontjából is fontosnak tartom, hogy kiderüljön, Conchita Wurst megítélésének esetében mennyire volt erős az európai értékekbe vetett hit. Valamint én magam is kíváncsi vagyok arra, hogy Conchita győzelméből kiindulva valóban sikerült-e valamelyest felülkerekednie a toleranciának és az elfogadásnak az előítéletekkel szemben.

Dolgozatomban a magyar média vizsgálatára vonatkozó részeredményeket mutatom be.

A divatbloggerek kommunikációja

Mándoki Bernadett (*Sapientia EMTE, Kommunikáció és PR szak, 3. év*)

Témavezető: Dr. Nistor Laura (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Társadalomtudományi Tanszék*)

Kivonat:

Mindig is érdekelt a társadalom és a divat kapcsolata, ezen belül pedig leginkább a divat és a média viszonya foglalkoztatott. A témaválasztásomat ez az érdeklődés motiválta.

Dolgozatom témájaként a divatbloggerek kommunikációját választottam, pontosabban a magyarországi divatbloggerek kommunikációját vizsgáltam meg a közösségi médiában. Arra kérdésre kerestem a választ, hogy milyen kommunikációs stratégiákkal, csatornákkal érték el jelenlegi népszerűségüket. Feltételezem, hogy nem elegendő csupán a jó tartalomgyártás. A nyelvezet, ahogyan megfogalmazzák tartalmaikat, és ahogyan közvetítik azokat, sokkal fontosabb lehet a célközönség elérésében, megtartásában. Továbbá foglalkozom a szponzoráció kérdéskörével is, miszerint az együttműködés kezdeményezésekor mi alapján döntenek az őket felkereső márkák: minőségi tartalom vs. nagy követőbázis? Arra is kíváncsi voltam, hogy ők, mint divatbloggerek és influencerek, hogyan érzékelik szerepüket?

Kutatásom alanyait négy magyar divatblogger/influencer képezi (Rohonczi Anita - @festyinstyle, Huber Csaba - @smizedivat, Csalár Bence - @bencecsalar, Mengyán Eszter - @holyduckblog). A kiválasztott bloggerek az Instagram alapján követőtáboruk létszámát tekintve a nagyon népszerűek. Fontosságukat alátámasztják a nemzetközi divatházakkal kötött együttműködések, illetve számtalan szakmai díj. Mengyán Eszter esete azért is érdekes, mert őt a mainstream divattal szemben, a fenntartható divat magyar képviselőjeként emlegetik.

Kutatási módszeremet a kvalitatív félig strukturált interjú és a tartalomelemzés képezi.

Az autoritativ szülői stílus megjelenési formái a szülői szabályozási gyakorlatban

Bagoly Anabella (*Sapientia EMTE, Kommunikáció és PR szak, 1. év*)

Témavezető: Dr. Biró A. Zoltán (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Társadalomtudományi Tanszék*)

Kivonat:

A szülői szerepkörök beazonosítása a gyermekek internethasználatában egy viszonylag új kutatási témának tekinthető. A jelenleg rendelkezésünkre álló kutatások első sorban az ellenőrzésre, valamint a szülői támogatásra összpontosítanak, figyelembe véve azt a ténytet, hogy a szülők igyekeznek a gyermeknevelésben az általuk és a kultúrájuk által legmegfelelőbbnek tartott elveket alkalmazni. A mód azonban, ahogyan ezt teszik különböző.

Napjainkban a gyermeknevelés elengedhetetlenül magába foglalja a gyermekek internethasználatára vonatkozó szülői szabályozást is, amelyben az eljárások meghatározása a szülői attitűd beazonosítása révén történik. Diana Baumrind (1967) kutatási eredményeire alapozva, azokat kiegészítve Maccoby, Martin (1983) és Becker (1964) következtetéseivel, négy szülői típust különböztethetünk meg: megengedő, laissez-faire, autoriter és autoritativ szülői magatartás modellek.

Jelen dolgozatomban az autoritativ szülői stílus megvalósulását, megjelenési formáit vizsgálom a szülői szabályozási gyakorlatban, kisvárosi környezetben. Kutatásom eszköze félig strukturált interjú, amelynek célcsoportját az V.-VIII. osztályos, 11-14 éves korosztályba tartozó gyermekek (fiúk, lányok egyaránt) szülei (édesanya) képezik.

Kutatásom célja az autoritativ szülői attitűd hatékonyságának kisvárosi térségben való vizsgálata, a szülői involválódás, érzelmi bevonódás mértékének kutatása, a szülők elképzeléseinek behatárolása egy ideális, minden tekintetben hatékony szabályozásról.

Énmárka építés és önmarketing az egyetemistáktól az influencerekig

Bakos Anett (Sapientia EMTE, Kommunikáció és közkapcsolatok mesterképzés, 2. év)

Témavezető: Dr. Székely Kinga-Katalin (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Társadalomtudományi Tanszék)

Kivonat:

Napjainkban az individualizmus megatrendjének hatására az énmárka építés gyakorlata egyre nagyobb népszerűségnek örvend. Egyre többen kezdenek tudatos márkaépítésbe azért, hogy kitűnjenek a munkakeresők közül vagy lehagyják versenytársaikat egy iparágon belül. Azonban a konkrét énmárkázási gyakorlatokról és az önmarketing stratégiákról minimális magyar nyelvű információ áll a rendelkezésünkre. Ezért egy olyan kutatás elkészítését tűztem ki célomul, amely az énmárkaépítés és önmarketing témákat járja körül, valós példákat feldolgozva.

A közösségi média platformjain belül az Instagramra összpontosítottam, mivel több szempontból is megfelel kutatásomnak, felhasználóit önmegmutatásra ösztönzi, és népszerűsége folyamatosan növekszik. A platformon belül azokra a véleményvezérekre koncentrálok, akik egyre meghatározóbb szerepet töltenek be a mindennapi életben, mindezt sikeres énmárkázási stratégiájuknak köszönhetően. Első lépésként szekunder kutatást folytattam az influencerek, közösségi média trendek és az Instagram területén. Az összegyűjtött szakirodalom alapján létrehoztam egy kérdőívet, mellyel a Sapientia EMTE (Erdélyi Magyra Tudományegyetem) hallgatóinak körében felmértem az Instagram használat gyakoriságát, felhasználói szokásokat, valamint a véleményvezérekhez való viszonyulásokat.

Az eredményeket felhasználva létrehoztam egy adatbázist azokról a véleményvezérekről, akik a legnépszerűbbnek bizonyultak a kitöltők körében. Ezt követően részt vettem a Makovecz egy hónapos részképzésén, Budapesten, ahol sikerült személyesen felvennem a kapcsolatot néhány influencerrel egy interjú készítésének erejéig. Az interjúk során énmárkájuk építésének tudatosságáról, a közösségi médiában folytatott tevékenységükről kérdeztem őket. A válaszok feldolgozásával meghatároztam a sikeres énmárkaépítés legfontosabb lépéseit, valamint olyan trendekre mutatok rá, amelyek nagyban befolyásolják a közösségi média és a véleményvezérek jövőjének alakulását.

A csíkszeredai forgalmi átalakításokat övező kiegyensúlyozatlan közvélekedés és vélemény szélsőségek

Vizi Balázs (*Sapientia EMTE, Kommunikáció és közkapcsolatok mesterképzés, 1. év*)

Témavezető: Dr. Hubbes László-Attila (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Társadalomtudományi Tanszék*)

Kivonat:

A dolgozatom témája a csíkszeredai Kossuth utcai forgalmi átalakításokat övező autóforgalmi diskurzus, annak közel 15 évre - 2004-től kezdődően egészen 2018 teléig - visszanyúló előzményei, valamint az átalakítások által kiváltott közfelháborodás. A kialakult helyzet mélyrehatóbb megértésének céljából nem csak a tervezett átalakításokat, hanem az azt körülölelő közbeszédet is górcső alá veszem. Időrendi sorrendben is feltüntetek fontosabb eseményeket, rávilágítok ugyanakkor egymással szöges ellentétben álló sajtóinformációkra és csúsztatásokra is, politikai implikációkra, a morális pánikkeltéshez szükséges öt kritérium teljesülésére egy, a polgármesteri hivatalhoz benyújtott petíció kapcsán és magára a közvélemény áthangolódására is a kezdeti és végső állapotok között. Ehhez főként az elérhető médiaeseményeket, az online megjelent újságcikkeket veszem alapul, szám szerint 38-at.

Befejezésképpen egy látszólag abszurd eseményt tárgyalok, melynek lényege, hogy részben az elmúlt 15 év autóforgalmi diskurzusának, részben a kiegyensúlyozatlan médiakörnyezetnek, bizonyos hírek alul- vagy túlmediatizáltságának betudhatóan, közfelháborodás tör ki egy olyan tervezet kapcsán, amely éppen a közfelháborodás tárgyául szolgáló gondokat igyekszik megoldani, azaz a csíkszeredai autóforgalmi, mobilitási problémákat.

TANULÁS-ÉS TANÍTÁSMÓDSZERTAN SZEKCIÓ

A középiskolás tanulók tanulási motivációi és a kooperatív oktatási módszerek közti összefüggés vizsgálata

Şerban Antonia-Violeta (*Sapientia EMTE, Általános Közgazdaságtan szak, 3. év*)

Témavezető: Dr. Tódor Imre (*Sapientia EMTE, Tanárképző Intézet*)

Kivonat:

A motiváció szoros összefüggésben áll az egyének attitűdjével, mivel az meghatározza egy tárgyhoz, egy eseményhez való viszonyulását. Kutatásunkban arra vagyunk kíváncsiak, mintegy azt kutatjuk, hogy milyen összefüggés tételezhető a motiváció, a tanulói teljesítmény és az oktatási stratégiák (módszerek, eljárások, eszközök) között? Az általunk feldolgozott szakirodalom alapján azok a tanulók eredményesebbek, akik bíznak önmagukban, motiváltak és többféle tanulási stratégiát ismernek és használnak. A kvantitatív típusú kutatási eredmények arról tanúskodnak, hogy az önbizalom, a pozitív tanulási motiváció és attitűd erős pozitív korrelációt tételez a tanulói teljesítménnyel.

Kutatásunk célja, hogy helyzetleírást adjunk egy csíkszeredai középiskola végzős tanulóinak a tanulási motiváció az oktatási módszerek és a tanulmányi eredményesség közti összefüggésrendszeréről. A szakirodalom feltérképezése alapján azt feltételezzük, hogy a motivált és a pozitív attitűddel rendelkező tanulók magasabb tanulmányi eredményességgel rendelkeznek, mely szoros összefüggésben áll a tanár által alkalmazott oktatási módszerekkel.

Kutatásunk módszerét a megfigyelés és a pedagógiai kísérlet képezte, eszközét a kooperatív oktatási módszerek tanórán való alkalmazása és a mérések (feladatlapok) képezték. A kutatás előzetes eredményeként megállapítható, hogy az alacsonyabb motiváció alacsonyabb eredményességhez vezet, és az a tanulói csoport a külföldi (migráció) munkára aspirál, míg a magasabb motivációjú tanulók magasabb tanulmányi eredményességgel rendelkeznek.

A 9. és 12. osztályos angol nyelvi tankönyvek kulturális szempontú elemzése

Sánta Delinke Beáta (*Sapientia EMTE, Világ- és összehasonlító irodalom – angol nyelv és irodalom szak, 2. év*)

Témavezető: Dr. Tódor Imre (*Sapientia EMTE, Tanárképző Intézet*)

Kivonat:

A tankönyvválasztás talán a nyelvoktatás egyik leglényegesebb aspektusa. Az idegen nyelv ismerete az élet minden területén kulcsfontosságú szereppel bír, különösképp az angol nyelv esetében. Az információ gyors áramlásának világában mindig ugyanaz a kérdés merül fel: elég aktuális-e az adott tankönyv, mennyire tükrözi az adott kultúra sajátosságait? A szakirodalom olvasata értelmében (vö. Jónás 2003; Maticsák 2000; Szili 2005) a nyelv és a kultúra nem választható el egymástól, így az adott kultúra ismerete nagyban hozzájárul a nyelv sikerebb alkalmazásához.

Kutatásom célja a 9. és a 12. osztályosok által leggyakrabban használt angol nyelvi tankönyvek vizsgálata, teszem mindezt a kulturális aspektusok analízise mentén. Dolgozatomban arra keresem a választ, hogy az említett tankönyvekben milyen és mekkora hangsúly tevődik a kultúra oktatására és ismertetésére. Továbbá arra, hogy az csak a nemzeti kultúrára (amerikai, brit, ausztrál) szorítkozik, avagy a transznacionális kultúra megismertetésére is kiterjed, esetleg egyes szubkultúrák bemutatására is? Kutatásom módszerét a tartalomelemzés (összehasonlító tankönyvelemzés) képezi. Dolgozatom egyik alaptétele az, hogy nyelvet tanulni a kultúra ismerete nélkül nem igazán lehetséges, még akkor sem, ha a technológia mindezt cáfolja.

A Z generációs tanulók tanulási célú mobil eszközhasználatának hatékonysága angol órán

Gere Emese (*Sapientia EMTE, Világ- és összehasonlító irodalom – angol nyelv és irodalom szak, 3. év*)

Témavezető: Dr. Tódor Imre (*Sapientia EMTE, Tanárképző Intézet*)

Kivonat:

A Z generáció tagjai az elsők, akik már születésüktől fogva a digitális világ előnyeivel és hátrányaival találkozhatnak. Az ő esetükben a valós és virtuális világ szorosan egybefonódik és ehhez alkalmazkodva a mindennapok legapróbb problémáira is a digitális eszközök segítségével keresik a megoldást. Úgy vélem, hogy a 21. század társadalmában elengedhetetlen a korszerű tudás és legújabb technológiák ismerete, éppen ezért az oktatásban is új módszerek és tananyagok szükségesek. A digitális eszközök használata már régóta foglalkoztatja a pedagógusokat és a távoktatásban már az 1990-es évektől alkalmazták a telefon és a számítógép nyújtotta lehetőségeket, de a Z generáció esetében a technológia rohamos fejlődése naponta új alternatívákkal szolgál.

Abból az alaphelyzetből indulok ki, hogy a Z generáció anyanyelvi szinten beszéli a digitális nyelvet, azaz minden tagja rendelkezik valamilyen digitális mobil eszközzel és internet eléréssel. Kutatásomban azt vizsgálom, mintegy arra keresem a választ, hogy a középiskolás tanulók körében hogyan és milyen hatékonysággal alkalmazhatóak az ingyen elérhető telefonos applikációk. A dolgozatomban első részében a szakirodalomban fellelhető elméleti koncepciókat ismertetem, majd a második részében az empirikusan tesztelt mobileszközökkel támogatott oktatás módszereinek eredményeit az angol nyelv oktatása kapcsán. A kutatás során a következő angol nyelvtanulással kapcsolatos applikációkat alkalmaztam: Kahoot!, Duolingo, Memrise és Quizlet. Végül a tanulók mobileszközzel történő tanulási attitűdjét a kérdőív segítségével mértem.

Foreign language learning strategies of students in Gyergyószentmiklós

Csergő Tímea (*Sapientia EMTE, Román nyelv és irodalom – angol nyelv és irodalom szak, 3. év*)

Témavezető: Dr. Dégi Zsuzsanna (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék*)

Kivonat:

The topic of my paper is foreign language learning strategies. As a first step I would like to define the meaning of the term strategy. A lot of studies have dealt with defining this term, therefore we cannot refer to a single, unified definition. As Ellis pointed out, “the concept of ‘strategy’ is a somewhat fuzzy one, and ... not easy to tie down” (1994: 529). One of the clearest definitions of learning strategy is offered by Oxford (1990). According to Oxford (1990: 8) strategy means “specific actions taken by the learner to make learning easier, faster, more enjoyable, more self-directed, more effective, and more transferable to new situations.”

The aim of the research was to examine the kind of strategies learners employ when studying English as a foreign language and which are the factors that influence their use of learning strategies, e.g. gender, age, duration of learning English. The research questions are the following: 1. What are the characteristics of strategy use among secondary and high school learners in Gyergyószentmiklós? 2. How do learners’ age and duration of studying English influence their use of language learning strategies? 3. Does gender have any effect on learners’ strategy use? The paper presents the findings of a study carried out in Gyergyószentmiklós between 2017 October and 2018 January. A total of 200 English language learners completed the SILL (Strategy Inventory for Language Learning) questionnaire adapted from Oxford’s (1990) Strategy Inventory for Language Learning (SILL).

Findings show a quite low mean of strategy use, which might indicate that learners are not sufficiently aware of all the available strategies. Therefore, I believe the present study has important pedagogical implications – namely, teachers could think of ways and situations that might raise students’ awareness of the wide range of available strategies, which might then improve the language learning process.

References:

- Ellis, R. 1994. *The Study of Second Language Acquisition*. Oxford: OUP
- Oxford, R. L. (1990) *Language Learning Strategies. What every teacher should know*. Boston: Heinle & Heinle Publishers.

Olvasási szokások serdülőkorban

Bálint Krisztina (*Sapientia EMTE, Román nyelv és irodalom – Angol nyelv és irodalom szak, 1. év*)

Témavezető: Dr. Tódor Erika-Mária (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék*)

Kivonat:

Az olvasás a személyiség fejlődésének, az önismeretnek egyik alapfeltétele, emellett fejleszti a szókincset és a képzelőerőt is. Napjainkban a digitális kultúra elterjedésével, gyakran merül fel problémaként, hogy háttérbe szorul a könyvek olvasása. Kutatásomban arra próbálok választ keresni, hogy milyen olvasási szokások jellemzik a városi és vidéki gimnazistákat.

A kutatásom célja, hogy feltérképezze kérdőíves adatfelvétellel a gimnazista tanulók olvasási szokásait. A kutatásra 2 vidéki és 2 városi iskolában került sor, összesen 105-en válaszoltak kérdéseinkre. A kérdőív 15 kérdésből áll, a kérdések az olvasási motivációkra, szokásokra és kedvenc olvasmányokra vonatkoznak. Az olvasási szokások megismerése fontos kiindulópontja lehet az olvasói magatartás hatékony kialakításának. Értékelés céljából 4 almintát különítettem el: vidéki és városi 5. osztályos tanulók, valamint a vidéki és városi 8. osztályos tanulók mintáját.

A kérdőívek összegzése során arra a következtetésre jutottam, hogy a diákok többsége napjainkban is olvas, de főképp szórakozás céljából és nagyon kevés eltérés mutatkozik a vidéki és városi serdülők olvasási szokásai között.

A kutatás elvégzése és annak következtetései az olvasási motivációk és preferenciák jellemzőinek alaposabb megértésére adtak lehetőséget.

NYELVÉSZET ÉS FORDÍTÁSTUDOMÁNY SZEKCIÓ

Erdélyi turisztikai egységek Facebook oldalának nyelvi tájképe

Sós Henrietta-Katalin (*Sapientia EMTE, Világ- és összehasonlító irodalom – angol nyelv és irodalom, 2. év*)

Témavezető: Dr. Dégi Zsuzsanna (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék*)

Kivonat:

Különböző táblák, nyilvános feliratok, jelzések, utcanevek, helységnevek alkotják egy adott régió vagy város nyelvi tájképét. Ezek alapján megvizsgálható a város nyelvhasználata, illetve rávilágít arra is, hogy milyen többségi és kisebbségi csoportok jelennek meg, valamint megfigyelhető az ezek közt levő hatalmi kapcsolat is.

A nyelvi tájképek megtalálhatóak a virtuális világban is. Jelen vannak honlapokon, közösségi média felületeken, mint például a Facebook oldalakon. Ezek a virtuális nyelvi tájképek egy adott képen, feliratban, bejegyzésben lelhetőek fel és ugyancsak, mint az általános nyelvi tájképek, a felhasználók nyelvhasználatára és a nyelvek közötti megoszlásra mutatnak rá.

A nyelv és turizmus kapcsolata nagyon fontos szerepet játszik, ugyanis a turizmusban nagyon nagy szükség van a nyelvre/idegen nyelvre ahhoz, hogy a különböző turisztikai egységek a szolgáltatásaikat igénybe vevő fogyasztókkal jól működő, kölcsönösen előnyös kapcsolatokat alakíthassanak ki.

A dolgozat célja megfigyelni és értelmezni néhány erdélyi turisztikai egység Facebook oldalán található bejegyzéseket. A kutatás során arra keresem a választ, hogy milyen nyelveken jelennek meg a Facebook oldalon található bejegyzések, mi az egyes nyelvek használatának aránya, illetve megfigyelem, hogy milyen nyelvi igényességgel kerülnek megosztásra az adott bejegyzések.

A vizsgálat során két erdélyi panzió Facebook oldalán található bejegyzéseket figyelem meg kvantitatív és kvalitatív elemzési módszereket használva. Az eddigi eredmények alapján azt mondhatjuk, hogy az oldalon megjelenő bejegyzések, nem szisztematikusan sem a nyelvek megjelenését, sem pedig a nyelvi igényességet illetően.

Contrastive Study on the Prepositional Phrases in English and Hungarian

Szász Réka (Sapientia EMTE, Román nyelv és irodalom – angol nyelv és irodalom, 3. év)

Témavezető: Dr. Tankó Enikő (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék)

Kivonat:

In the present paper I am dealing with the English prepositions and their Hungarian counterparts. Since Hungarian is a synthetic language, many of the English prepositional phrases where the preposition appears in initial position occurs in Hungarian as a postposition either attached to the stem (see example 1.a) or in an independent word (see example 1.b).

1.a. Hanna elment a parkba.

Hanna prepAWAY.went:3sg the park.prepTO

'Hannah went to the park.'

1.b. Az egyetem előtt találkoztak.

the university prepIN FRONT OF met:3pl

'They met in front of the university.'

Following the theoretical background, I will look at the systematic nature of the correspondence between the English prepositions and the Hungarian postpositions from the perspective of cases, focusing on the prepositions which require Accusative and Dative case. The corpus proposed for analysis consists of the script of the first season of the series entitled *The Tudors* and deals with the life of the royal family in the time of Henry VIII. The corpus is rather unique: despite the fact that the story is set in the 16th century, the language used in the series is an updated modern version of that historical age's English. Based on the corpus, I will analyze the Hungarian subtitles of the English script, shedding light on the percentage of English prepositions translated with Hungarian postpositions attached to the stem or independent postpositions which are not attached to the stem, eventually other synthetic structures. In some cases the translation of the prepositional phrases is omitted. In these situations I will attempt to provide explanations: some related to economy of space since subtitles imply a limited number of characters, others due to semantic or translation-related reasons.

Comedy Dies Slow: The Challenges of Translating Humour

Biró Ágnes (*Sapientia EMTE, Fordító és tolmács mesterképzés, 2. év*)

Témavezető: Dr. Prohászka-Rád Boróka (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék*)

Kivonat:

When translating a text, any kind of text, there is always an urge to have control over meaning and message hidden in plain sight or behind the words. Comedy manipulates language in a complex way to generate humour extending beyond the level of expressed meaning – sometimes even gaining multiple meanings. The act of translation is a challenge in itself for the translator; the act of translating humour and comedy is more than a challenge – it is the best way to ultimately elevate or crush one's professional ego.

This paper aims to examine the Hungarian translation of a comedy book entitled *Parsnips, Buttered: How to win at modern life, one email at a time* by comedian Joe Lycett in the light of Hans J. Vermeer's *Scopos* theory, as the book primarily contains Lycett's stand-up material and thus the original material was initially written with a completely different target audience in mind and a different medium to present. Keeping in mind that this paper is part of a forthcoming dissertation, after a brief presentation of the theoretical background some challenging wordplays and puns are discussed while translation techniques and strategies are also examined through a concise analysis.

Átmenetek az Önmeghatározásban

Barabás Andrea-Zsófia (*Sapientia EMTE, Román nyelv és irodalom – Angol nyelv és irodalom szak, 1. év*)

Témavezető: Dr. Tódor Erika-Mária (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék*)

Kivonat:

Nyelvi identitásunk egyik meghatározó tényezője a nevünk, melynek kijelölése hosszú idők óta a szülők előjoga. A globalizáció és a digitális kommunikációs kultúra azonban újraértelmezi az említett jelenség dinamikáját, ugyanis a virtuális térben az egyénnek lehetősége van különböző megmutakozásra, mely a névválasztás egyéni döntéshozatalának eredménye.

A kutatásomban arra próbálok választ keresni, hogy a reális világból átlépve a virtuális térbe, milyen önmeghatározási formák mellett dönt a fiatal generáció, a felnőtté válás időszakában. A kérdés megválaszolására egy 136 fős mintán készített kérdőíves adatgyűjtés eredményeit mutatom be. A mintába olyan fiatalok kiválasztására került sor, akik közvetlenül az érettségít megelőző időszakban vannak (tizenkettedik osztályos tanulók), illetve az ezt követő periódusban, tehát első éves egyetemisták. A vizsgált szempontok kiterjedtek a valós identitás és a virtuális identitás kapcsolatára, olyan értelemben, hogy ezek azonosak vagy különbözőek és hogy mi befolyásolta a virtuális identitás megválasztását, mennyire tudatos a digitális térhez kötődő névválasztás ezeknél a fiataloknál és mi indokolja a választott névtípusokat. A kérdőívben választ kerestem arra, hogy: 1.) milyen esetekben különül el a virtuális identitás a valós identástól; 2.) milyen virtuális terek esetében tartják szükségesnek a fiatalok egy új identitás létrejöttét, illetve milyen okból döntenek így; 3.) milyen álláspontot képviselnek a közösségi oldalakon az identitásuk szempontjából. A választott virtuális identítások esetében vizsgáltam azt is, hogy hogyan választották ki a fiatalok az adott nevet, valamint hogy az új identitás kitalált (megalkotott) név, vagy kötni tudják valamelyik nyelvterülethez.

A virtuális identításra vonatkozó döntések híven tükrözik a nyelv-személyiség összefüggéseit, a nyelvi identitást, a nyelv választási és metanyelvi tudatosságot, a kétnyelvűség vagy többnyelvűség számos jelenségét. Ezek alapos megismerése és leírása lehetőséget biztosít a generációk közötti különbségek megértésére is.

IRODALOMTUDOMÁNY SZEKCIÓ

Traumatized Narrators in Indra Sinha's *Animal's People* and Michael Ondaatje's *The English Patient*

Balla Éva-Nóra (*Sapientia EMTE, Világ- és összehasonlító irodalom – angol nyelv és irodalom szak, 3. év*)

Témavezető: Dr. Prohászka-Rád Boróka (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék*)

Kivonat:

I propose a close-reading of Indra Sinha's *Animal's People* and Michael Ondaatje's *The English Patient*, the protagonists of these two novels and the narratives that grow out of the debilitating health problems they deal with. My thesis focuses on the narrators' trauma experiences that affect their physical, mental and emotional state and are also the cause of their struggles as conscious narrators of the events that defy rationalization and verbalization. My purpose is to analyze the way in which these traumatic events manifest themselves in the lives of the narrators. Beyond applying trauma theories my research is also based on Shoshana Felman and Dori Laub's *Testimony: Crisis of Witnessing in Literature, Psychoanalysis, and History*. I argue that the effects of trauma are present in the lives of the narrators because they show signs of anxiety, hallucinations, estrangement and aggression.

Paktum az ördöggel

Vlaicu Lajos (*Sapientia EMTE, Világ- és összehasonlító irodalom – angol nyelv és irodalom szak, 2. év*)

Témavezető: Dr. Tapodi Zsuzsanna-Mónika (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék*)

Kivonat:

Az európai romantika a lélek mélyére tekint, felmutatja a tu dattalanba űzött vágyakat, frusztrációkat. A Sturm und Drang hatására a német irodalom a népköltészet felé fordul, a nemzeti lélek fő jellegzetsségeit fedezve fel a balladákban, mesékben. Az elemzendő műköltészeti alkotások: Adalbert von Chamisso Peter Schlemihl, E.T.A. Hoffmann Az arany virágcserep, A Homokember, Wilhelm Hauff A kőszív, Oros, a törpe érintkezést mutatnak mind a népköltészet boldogságot kereső hőseivel, mind a reneszánszból induló Faust-monda hedonizmusával és bűnhődés-motívumával, ugyanakkor tiszteletben tartják a műfajra jellemző didaktikus célzatot: a gonosztól való megszabadulást, a jó győzelmét.

Mérlegre kerülnek ezekben a történetekben az alapvető emberi törekvések és az is, hogy az egyes választásainknak, megkötött paktumainknak mi az ára.

Az anyagi javakért cserébe kért, látszólag értéktelen dolog a cselekmény során felértékelődik, rádöbbenve a hőst az álértékek és valódi értékek viszonyára.

Mindenki számára ismerős a romantika mint korszak, illetve mint fogalom. A romantika megjelenése a 18. század végére és a 19. század elejére tehető, egy olyan korstílus, amely minden művészeti ágra hatással volt. Az irodalomban, a német nyelvterületen, megjelent egy olyan változata, amelyet fekete romantikaként ismerünk, és kapcsolhatunk valamelyest az alkímia kutatásához is és a zseni személye is felszínre törni látszik.

A romantikára jellemző éles kontrasztok kiegészülnek az alapvető szereplőtípusokkal: a szenvedő pozitív hős, a megrontó, a jóságos segítő. A hősök alakváltozásainak elemzése áll a dolgozat középpontjában.

Női portrék kettős tükörben

Ágoston Emőke (*Sapientia EMTE, Világ- és összehasolító irodalom – angol nyelv és irodalom szak, 3. év*)

Témavezető: Dr. Tapodi Zsuzsanna-Mónika (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék*)

Kivonat:

Dolgozatomban a női sorslehetőségeket vizsgálom a XIX. század első felében. Az elméleti háttér tartalmazza a feminista irodalomkritika rövid bemutatását valamint a nők lehetőségeinek történelmi áttekintését Simone de Beauvoir a Második nem című munkája nyomán. A továbbiakban Virginia Woolf a Saját szoba című esszéjén alapulva mutatom be Judit, Shakespeare elképzelt testvérének lehetőségeit, feltételezve, hogy bátyja tehetségét ő kapja meg. A XIX. századi szereplehetőségek milyenségét szociálpszichológiai megközelítésben többnyire Csepeli György és még néhány teoretikus társa meglátásai mentén közelítem meg.

Az elemzés tulajdonképpen tárgya a vizsgált írónők helyzete, sorslehetősége valamint az, hogy ezen lehetőségek miként jelennek meg műveikben. A következő írónők lehetőségeit és alkotásait figyelem: Szendrey Júlia, aki Petőfi árnyékában élte a „Feleségek felesége” életét, a közvélemény pedig alig vett róla tudomást, hogy közben ő maga is alkotott; és még néhány magyar arisztokrata nő neveltetését, valamint aktív munkásságát; az angol írónők közül Jane Austen magánleveleit vetem össze a műveiből kirajzolódó sorslehetőségekkel. Mindezt Wolfgang Iser és Umberto Eco a fikció és valóság közötti viszonyról megalkotott elméleteik alapján. Az elméleti rész után a fent említett írónők műveit vizsgálva mutatom be, hogy miként hatott az adott kor által kialakított nőeszmény egy-egy műre. Jane Austen egyik leghíresebb alkotását, a Büszkeség és balítéletet hasonlítom össze személyes leveleivel, és a rendelkezésünkre álló adatokkal. Szendrey Júlia élete az utóbbi időkben egyre több embert érdekelt, így több is a rendelkezésünkre álló információ. Verses gyűjteményében azt elemzem, hogy miként jelenik meg a kor szellemisége, valamint az ő személyes hozzáállása az életéhez.

The Role of Characters in Forming the Residual Narrative in J.R.R. Tolkien's The Lord of the Rings in Comparison with the Medieval Poetic Edda

Nagy Kinga (*Sapientia EMTE, Világ- és összehasonlító irodalom – Angol nyelv és irodalom szak, 2. év*)

Témavezető: Dr. Mihály Vilma-Irén (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék*)

Kivonat:

The cult of Tolkien's The Lord of the Rings has ingrained itself in the public awareness, and it is still popular both within the circle of litterateurs as well as in the lives of ordinary people. Research proves that Tolkien's works have had a big influence on the literature of fantasy and science fiction, but in the same time the well-, and less-known mythologies and heroic legends of different cultures also gained an entrance into his writings (e.g. Scandinavian, Germanic mythologies and legends).

Based on these last studies, in my paper I intend to analyze the residual character of the narrative of the trilogy of The Lord of the Rings in parallel with that of the medieval Poetic Edda, to see to what extent we can find reminiscences of the Edda myths in the novel and what is new about them. The analysis shall be conducted based upon the role played within the narrative by two pairs of characters: Odin – Gandalf and Loki – Gollum.

Năpastă colectivă – Soarta individului într-un sistem concentraționar

Gál Szilvia (*Sapientia EMTE, Român nyelv és irodalom, Angol nyelv és irodalom szak, 2. év*)

Témavezető: Dr. Tapodi Zsuzsanna-Mónika (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék*)

Kivonat:

Lucrarea tinde să caute răspuns la întrebări hipotetice: Cum se transformă realitatea de tip sovietic într-un coșmar distopic? Cum se deformează personalitatea umană în condițiile detenției? Cum reușește puterea totalitară să domine psihicul uman? Studiul se concentrează pe rolul individului într-un sistem totalitar, analizând și comparând romanele: „1984” de George Orwell și „Mănușile roșii” de Eginald Schlattner.

În primul rând, căutând răspunsuri la aceste întrebări am apelat la teoria științifică necesară care conține definirea noțiunii de „totalitarism”, am studiat istoria socio-politică a stalinismului în general și am urmărit desfășurarea stalinismului în România. În capitolele care conțin teoria științifică am folosit ca bibliografie: Dicționarul de gândire politică de Dominique Colas și cărțile politologului român, Vladimir Tismăneanu, dar m-am bazat și pe lucrarea intitulată Cartea neagră a comunismului, scrisă de un grup de experți în acest domeniu. Am ales aceste cărți deoarece scriitorii pun accentul și pe condiția individului în acest tip de sistem tiranic. În al doilea rând, am încercat să elucidez problema prin prisma filozofiei cercetând ideile și convingerile lui Michel Foucault asupra omului aflat într-un sistem care dirijează viața de zi cu zi a individului.

Un alt aspect urmărit în lucrare este legătura dintre genul romanelor și atitudinea, rolul naratorului. Fie ca romanul respectiv să fie considerat ficțiune, fie să fi bazat pe elemente autobiografice, individul luptă cu aceeași condiții sau cu probleme foarte similare unde se repetă aceeași întrebări: Există vreo scăpare? Merită să te revolți? Este posibil să uiți, să revii dintr-o experiență prin care era să te pierzi pe tine însuși? Aceste elemente cheie din romane par să surprindă esența condiției umane din sistemul totalitarist.

IRODALMI ALKOTÁSOK ÉS MŰFORDÍTÁSOK SZEKCIÓ

Álomtalan álmképek

Csergő Tamás (*Sapientia EMTE, Világ- és összehasonlító irodalom – Angol nyelv és irodalom szak, 3. év*)

Témavezető: Dr. Prohászka-Rád Boróka (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék*)

Kivonat:

A haiku maga a megfigyelés. Egy olyan megfigyelésfajta, amelyben a különböző impressziókat a hozzá kapcsolódó absztrakt misztériummal gyúrjuk egy egésszé. Az európai haiku – nem jellemzően az eredeti japán haikukra – többletjelentéssel átítatott. Az eredeti haikukban ezek a képek az első két sorban jelenítődnek meg, majd a harmadik sor csattanója fuzionálja a kettőt és ezáltal egyfajta „élő mozdulatlanság” teremődik.

Ami az általam bemutatott haikukat illeti, valahogy félúton helyezném el Matsuo Basho és Fodor Ákos (európaias) alkotásai között. Ha Csíkszereda utcáit járjuk, ha a kocsmában ülünk vagy egy cigarettát szívunk épp, mindenképp érnek bennünket benyomások, képek. Nem kell egyéb, csak egy pillanatnyi csend, egy kis egyszerűség. A haiku formailag nem engedi meg a túlradó gondolatokat, viszont az ebből adódó korlát egyfajta nyelvi tökéletességnek és játékosságnak ad teret. Amikor azt írom, hogy félúton Basho és Fodor között, akkor arra gondolok, hogy sem tiszta képekkel nem operálok, se nem hagyatkozom teljesen a nyelvi játékokból adódó gondolati többletekre, összegyúrom a képzavarokat és az absztrakciókat egy gnóm gumóvá, amit majd a harmadik sorral megpróbálok egy formás gömbbé varázsolni.

A boldogság egy mentális állapot

Asztalos Anita (*Sapientia EMTE, Világ- és összehasonlító irodalom – Angol nyelv és irodalom szak, 2. év*)

Témavezető: Dr. Prohászka-Rád Boróka (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék*)

Kivonat:

Szabad verseimmel, a kötöttséget fellazítva, rímes, bár ritmikailag változó sorokat mutatok be. A válogatott versek témája: az öröm. Erről szeretnék mesélni, verseim hogyan adják át az öröm keresésének élményeit, vagy épp birtoklásának pillanatát, hogy miként fogadom el ez ideálnak felismerését és hogyan szembesülök ennek a mentális állapotnak pillanatnyiságával.

A szabad versformában, úgy éreztem, sokkal több teret adhatok gondolataimnak, melyeket mégis a rímek tartanak kordában. Néha rémes rímekkel színezve egyszerű, mégis ki-nem-mondott dolgokat könnyen szavakba lehet önteni. A szabad versformával egyszerűségem is tükrözőm, mely az írásjelek hiányos használatában, valamint abban is megjelenik, hogy nem használok nagybetűt.

A kiválasztott versek kronológikusan is egymásra épülnek, továbbá erős összeköttetés található tartalmukban. A címek mindennapisága is fontos számomra, néha már a cím rámutat a sorok lényegére. Számomra a versek a következő sorrendben követik egymást: keresés, gondolat olvasás, apró öröm, szeretem dolgok és végül a hatalom.

Hétköznapi drámák

Borsos Ágota (*Sapientia EMTE, Fordító és tolmács mesterképzés, 2. év*)

Témavezető: Dr. Ajtony Zsuzsanna-Ildikó (*Sapientia EMTE, Csikszeredai Kar, Humántudományok Tanszék*)

Kivonat:

Lydia Davis kortárs amerikai író művei számos elismerést és kritikát kaptak, hiszen munkásságát olyan újító és hatásos írások jellemzik, melyeket nehéz bármilyen kategóriába is behelyezni. Művei, a néhány mondatos alkotásoktól a több oldalig terjedő rövidprózákig, egyszerre eredetiek, tömörek, modernek és olykor nehezen is érthetőek. Fordítóként kihívást jelenthet az ilyen alkotások helyes értelmezése, stílusának és hangulatának hű visszaadása, hiszen az a célnyelvű olvasó, aki nem ismeri az író eredeti angol nyelvű írásait, joggal feltételezheti, hogy „kivonatos”, leegyszerűsített vagy felületes fordítást tart a kezében. A *The Collected Stories of Lydia Davis* (2009) és a *Can't and Won't* (2014) című kötetekben megjelentetett néhány alkotás lefordításával a magyar nyelvű olvasók körében igyekszem népszerűsíteni a szerző által képviselt „flash fiction” nevezetű műfajt.

Parti Nagy Lajos: Átriumklorid

Imbre Krisztina (*Sapientia EMTE, Fordító és tolmács mesterképzés, 2. év*)

Témavezető: Dr. Volceanov George (*Bukaresti Egyetem, Sapientia EMTE - Csikszeredai Kar, Humántudományok Tanszék*)

Kivonat:

A jelen fordításban Parti Nagy Lajos Átriumklorid című művét fogom átültetni román nyelvre. Azért választottam ezt a művet, mert betekintést nyerhetek a kortárs dráma világába. Az egyedi hangvételő színdarab öt történetet mesél el, melyek bár külön-külön is megállják helyüket, mégis párbeszédet folytatnak egymással. Mind az öt jelenet más-más élethelyzetet és problémakört mutat be. Épp ezért, számomra ennek a műnek a fordítása kihívás lesz, hiszen Parti Nagy Lajos a kortárs magyar irodalom egyik meghatározó alakja, és így a műhöz is megfelelő tisztelettel és komolysággal kell nyúlni.

GAZDASÁGTUDOMÁNYI ÉS GAZDASÁGI INFORMATIKA SZEKCIÓ

Korrelált egyensúlyok vizsgálata

Trimfa Egon, Kolumbán Attila (*Sapientia EMTE, Gazdasági informatika szak, 2. év*)

Témavezető: Dr. Salamon Júlia (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Gazdaságtudományi Tanszék*)

Kivonat:

A korrelált egyensúly fogalmát Robert Aumann vezette be, akit munkásságáért 2005-ben közgazdasági Nobel díjjal tüntettek ki. A korrelált egyensúlyok általánosítják a közgazdasági játékelmélet egyik mérföldkövének tekinthető Nash egyensúlypontokat. A korrelált egyensúlyok néha hatékonyabb és intuitív módon jobban magyarázhatóak, mint a Nash egyensúly. A korrelált egyensúly pontok halmaza egy konvex sokszög, amely határán a Nash egyensúlypontok helyezkednek el. A dolgozat célja a játékelméletben ismert négy alap csapdahelyzetben megszerkeszteni a korrelált egyensúlyok alkotta sokszögeket és összehasonlítani őket.

A lineáris algebra alkalmazása a közgazdaságban

Lőrincz Annamária (*Sapientia EMTE, Általános közgazdaság szak, 2. év*)

Témavezető: Dr. Oláh-Gál Róbert (*Sapientia EMTE, Csikszeredai Kar, Gazdaságtudományi Tanszék*)

Kivonat:

Dolgozatunkban egyfelől bemutatjuk a lineáris algebra keletkezését és a közgazdaságban való alkalmazhatóságát, másfelől Prékopa András tevékenysége alapján igyekszünk bemutatni a lineáris algebra (programozás) alkalmazását a nemzetgazdaságban, és konkrét példával szemléltetjük a Lineáris Optimalizációt (LO). Az első rész tudománytörténeti, konkrétan gazdaságtörténeti témakör, a második rész operációkutatási témakör. Mind a két részben lesznek egészen új eredeti eredmények, de igazából a második részt tartjuk értékesnek. Igyekeztünk összefoglalni Prékopa András operációkutatásainak a gyakorlati alkalmazásait, és egy konkrét vállalat, a Plazmatem Rt. esetében megoldani egy keverési, pontosabban öntési optimalizálási problémát korlátozó feltételek mellett.

Az első részből a dolgozat írója a témavezetővel közölt egy publikációt, és tartott egy sikeres előadást, 2018 novemberében, Parajdon a Matematika és informatikai alkalmazásokkal konferencia keretén belül. A tanulmány az Erdélyi Magyar Tudományos Társaság Historia Scientiarum című folyóiratának 16. számában jelent meg 2018-ban. A második részben pedig igyekeztem felkutatni Prékopa professzor még aktív professzor társait, és Tőlük begyűjteni Prékopa professzor eredményeit, melyeket alkalmazott Magyarország nemzetgazdálkodásában.

A romániai élelmiszeripar

Csegezi Orsolya (*Sapientia EMTE, Könyvelés és gazdálkodási informatika szak, 3. év*)

Témavezető: Dr. Madaras Szilárd (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Üzleti Tudományok Tanszék*)

Kivonat:

Dolgozatomban az romániai élelmiszeripar helyzetét elemzem, a hivatalos statisztikai adatok alapján. Az ágazati elemzés első felében a keresleti oldalt vizsgálom: az egyéni és háztartási élelmiszer-fogyasztási szokásokat és ezek változását az elmúlt években. A romániai élelmiszer ipar jelenleg az ipari termelésben kiemelten fontos helyet foglal el, elemzésemben az ágazat szerkezeti vizsgálatát végzem el, kitérek az ide tartozó vállalkozások vizsgálatára a statisztikai és pénzügyi mutatók alapján, valamint megvizsgálom, hogy ezek földrajzilag hogyan csoportosulnak.

Hegyvidéki állattartás feltételei. Térinformatikai elemzés Hargita megyéről

Gábor Csongor (*Sapientia EMTE, Környezetmérnöki szak, 3. év*)

Témavezető: Dr. Madaras Szilárd (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Üzleti Tudományok Tanszék*)

Kivonat:

Dolgozatomban a Hargita megyei hegyvidéki állattartás helyzetét vizsgálom, települési bontásban. Elemzésemet az állattartás feltételeivel kezdem, statisztikai térképeken mutatom be, hogy milyen arányban vannak jelen a kaszálók és a legelők Hargita megye településein. A következőkben a létező állatállományt elemzem a szarvasmarha, juh állomány számának alakulását, ennek földrajzi eloszlását. A dolgozat végén a tej és hús felvásárlási árának alakulását vizsgálom az elmúlt években, arra a kérdésre keresve a választ, hogy mennyire megtérülő jelenleg az állattartás családi gazdaságoknál, valamint nagyobb farmokon?

Szublminális manipuláció

Szilágyi Attila¹, Csegöldi Júlia² *(Sapientia EMTE, Marketing szak, 3. év), ²(Sapientia EMTE, Marketing szak, 1. év)*

Témavezető: Dr. Kádár Beáta *(Sapientia EMTE, Csikszeredai Kar, Üzleti Tudományok Tanszék)*

Kivonat:

A szóbeszéd szerint James Vicary piackutató 1957-ben azon kísérletezett, hogy a popcorn és coca-cola eladások növekednek-e, ha vizuálisan arra ösztönözi az emberek tudatalattiját, hogy vásároljanak. Ebben az időszakban a mozifilmek elejére vágta be az "Igyál Coca-Colát" és "Egyél popcorn" feliratokat. Az újságban megjelent cikk arról számolt be, hogy James tudatalatti manipulálása 57,5%-os növekedést generált a popcorn és 18,1%-os növekedést a Coca-Cola eladott mennyiségében. Néhány oldal arról ír, hogy ezt a kísérletet nem végezték el, és James is beismerte, hogy ezt csak egy trükknek tervezték, ami vonzza majd a vásárlókat, csapattársammal mégis kíváncsiak vagyunk, mennyire lehet irányítani az emberek vásárlását nem tudatos érzékelés irányítása által.

Kutatásunk célja kideríteni: szublminális manipulációval lehetséges-e egy előre eltervezett vásárlást bekódolni az emberek tudatalattijába, mindezt úgy, hogy az illető nem is sejti azt, hogy irányítás alatt van. Szeretnénk megfigyelní, milyen kihatással vannak a vásárlásra azok a reklámok, amelyek íránt nem érdeklődnek tudatosan.

Az igazságos elosztások játékelméleti megközelítése az állam gazdasági szerepvállalásának szempontjából

Mihok Szidonia (*Sapientia EMTE, Alkalmazott közgazdaságtan és pénzügy mesterszak, 2. év*)

Témavezető: Dr. Makó Zoltán (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Üzleti Tudományok Tanszék*)

Kivonat:

A társadalom egyik legalapvetőbb követelménye, hogy igazságos legyen. A közjavak igazságos és méltányos elosztása egyike az embereket leginkább érdekítő problémáknak, amelyeknek több évtizedre visszanyúló hagyományai vannak a modern közgazdaságtanban. A játékelméletekből ismert közjó-típusú játszmák alapján kijelenthető, hogy sokszor akkor is áldozatot hozunk a közjóért, ha ezzel nem maximalizáljuk saját hasznunkat. Az ember hajlamos az egyéni érdekeit meghaladó mértékben is együttműködni másokkal, viszont minden ember másképp értékeli a szétosztás igazságosságát. A dolgozatban az állam szerepvállalását mutatom be játékelméleti szempontból, az adórendszerek példáján keresztül.

Az adózás igazságossága úgy határozható meg, mint egy társadalom kulturális értékrendszeréből származó adottság. A dolgozat kiindulópontjának minősül az a megállapítás, miszerint ha ismert az emberek gondolkodásmódja, akkor az állam létre tud hozni egy olyan környezetet, amelyben az emberek képesek maguk, valamint a családjuk és társadalmuk számára jobb döntéseket hozni, ez pedig pozitív hatást eredményez a gazdasági növekedésre.

ÜZLETI TUDOMÁNYOK SZEKCIÓ

Az IT-kompetenciák felmérése a jövő munkavállalóinál. Esettanulmány a Sapientia EMTE Csíkszeredai Karán a gazdálkodástudomány szakos hallgatók kérdőíves felmérése alapján

Sentes Norbert (*Sapientia Magyar Erdélyi Tudományegyetem, Általános Közgazdaságtan, 3. év*)

Témavezető: Dr. Madaras Szilárd (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Üzleti Tudományok Tanszék*)

Kivonat:

Dolgozatomban egy nagyon aktuális kérdését vizsgálom a munkaerő foglalkoztatásnak: a jelenlegi egyetemisták, akik a közeljövőben a munkaerő piacon próbálnak majd elhelyezkedni, milyen IT kompetenciákkal rendelkeznek, és ezekhez hogyan társulnak más humán erőforrás kérdések, mint: munkavállalói attitűdök, a csoportmunkára való hajlandóság, a karrier-terv, a munkahelyválasztás feltételei, az idegennyelv-tudás és mások. A kutatást a Sapientia EMTE Csíkszeredai Karán a gazdálkodástudomány szakos hallgatók körében végeztem el kérdőíves felmérés alapján 2019 februárjában; az eredmények statisztikai elemzésében az SPSS programcsomag volt segítségemre.

Bevételek maximalizálása

Antal Erika (*Sapientia EMTE, Alkalmazott közgazdaságtan és pénzügy mesterképzés, 2. év*)

Témavezető: Dr. Fejér-Király Gergely (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Üzleti Tudományok Tanszék*)

Kivonat:

A dolgozatom témája a helyi adókból és illetékekből származó bevételek alakulásának vizsgálata 2014-2018 között. Általánosan megvizsgálom, hogy milyen bevételei vannak az államnak, azon belül pedig mekkora arányt képviselnek a helyi adók és illetékek. A hipotézisem szerint a fizikai és jogi személyek különböző viselkedésmódot tanúsítanak, ezért mindkét esetben felmérem, hogy az utóbbi években mennyire tettek eleget adófizetési kötelezettségeiknek. A fizikai személyek esetében vizsgálni fogom, hogy a kedvezmény mennyiben befolyásolja az adófizetési hajlandóságukat, ugyanis az én meglátásom szerint a kedvezmény nagyban hozzájárul az adófizetési hajlandóság növeléséhez. Jogi személyek esetében megvizsgálom, hogy milyen területen tevékenykednek. Iparági elemzést is készítek annak érdekében, hogy következtetéseket tudjak levonni az adott tevékenységi területek jövedelmezőségéről illetve az egyes iparágak mennyiben járulnak hozzá a térség gazdasági életének fenntartásához és fejlesztéséhez, a foglalkoztatás növeléséhez.

Célkitűzésem, hogy feltérképezsem az adófizetési hajlandóságot. Végül pedig javaslatokat fogalmazok meg, amelyek hozzájárulnak a bevételek növeléséhez.

A racionális figyelmetlenség elmélete a fogyasztói döntésekben

Ferenc Márta (*Sapientia EMTE, Általános közgazdaságtan szak, 3. év*)

Témavezető: Dr. Sándor Zsolt (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Gazdaságtudományi Tanszék*)

Kivonat:

Napjainkban jellemző trend a fogyasztói társadalom szerepének növekedése, ami a keresleti oldal növekedését vonja maga után. A kereslet növekedését követi a kínálat növekedése és a piaci verseny fokozódása. A versenyképesség biztosítása érdekében a termelők számos marketingstratégiát dolgoznak ki, melyek által befolyásolni kívánják a fogyasztó döntését. E befolyásoláshoz azonban ismernünk kell a fogyasztói döntések algoritmusát. A klasszikus közgazdaságtan elmélete szerint a fogyasztói döntések racionálisak, a fogyasztók a hasznosság maximalizálása és a költségvetési korlát által adott termékkombinációk közül képesek egy optimális döntés meghozatalára. Ugyanakkor Christopher Sims 2006-ban megjelent elmélete szerint a piaci szereplők sok esetben képesek irracionális viselkedésre is, mivel a fogyasztók korlátozott képességekkel rendelkeznek az információk feldolgozására vonatkozóan. Az adatok növekvő mennyisége és az információs csatornák torzító hatása által az információ deformálódhat, ami eltereli a fogyasztók viselkedését a racionalitástól. Egy másik magyarázat az elmélet igazolására, hogy a fogyasztók korlátozott kognitív képességeik által képtelenek az információtömegek feldolgozására, a döntési folyamatban nem képesek az összes paraméter egyidejű vizsgálatára, miáltal az információk egy része elvész, ami irracionális döntések meghozatalához vezethet.

Kutatásom témája az előbbieken bemutatott elméletek tesztelése, a fogyasztói döntések racionalitásának vizsgálata a Sapientia EMTE hallgatói körében egy kérdőíves felmérés által.

A vállalkozások és az influencerek közötti kapcsolatok kialakulásának folyamata

Wenzl Wivien-Andrea (*Sapientia EMTE, Általános közgazdaságtan szak, 3. év*)

Témavezető: Dr. Kádár Beáta (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Üzleti Tudományok Tanszék*)

Kivonat:

Napjainkban egyre nagyobb teret hódít a technológia a mindennapi életünkben, a munkánkban, az iskolákban; az otthonunkban számtalan szerepet töltenek be az elektronikai eszközök; a vállalkozások is inkább az online platformokon folytatnak marketingtevékenységet, a közösségi médiát kihasználva céloznak meg minél több embert, mert úgy gondolják, hogy ezúton megnövelhetik bevételüket. Az utóbbi években a Facebookon, az Instagramon, a Twitteren, a Youtube-on jelenlevő személyek, az ún. influencerek, véleményvezérek, az egyik leghatékonyabb eladási utat jelentik a cégek számára. Nemcsak nagy tömegeket érnek el, hanem hitelességről, megbízhatóságról, őszinteségről tesznek tanúbizonyságot. Sokkal sikeresebb értékesítési csatornát és egy hosszú távú jövedelmezőségi utat testesítenek meg.

Dolgozatom célja az üzleti társaságok és a véleményvezérek közötti kapcsolat vizsgálata, megértése, feltérképezése. Nagyon sok ember negatív képpel rendelkezik az influencerekkel kapcsolatban, viszont esélyt kell adnunk nekik a kibontakozásra. Az emberek nagyobb bizalommal választanak egy olyan terméket vagy igényelnek egy olyan szolgáltatást, amelyet egy ismert személy népszerűsít. Ez a jelenség annak a ténynek is köszönhető, hogy mindannyiunknak szüksége van egy példaképre, akire felnézünk, akinek az életéből keresünk magunknak inspirációt, és akinek a hatására fejlődünk, mind szakmailag, mind emberileg, mind pedig a magánéletben. Emellett, a társadalom különböző rétegei is kezdték elismerni a véleményvezérek tevékenységét, aminek következtében ma már influencer-ügynökségek foglalkoznak ezekkel a közösségi média sztárokkal.

A Harmopan Rt. és Primula Kft. pékségek pénzügyi elemzése

Dobra Beáta (*Sapientia EMTE, Általános közgazdaságtan szak, 3. év*)

Témavezető: Dr. Fejér-Király Gergely (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Üzleti Tudományok Tanszék*)

Kivonat:

Románia a hatodik legnagyobb búzatermesztő az Európai Unióban, idén 7,5 millió tonnásra becsült terméssel, ennek ellenére a sütőipari termékek importja az elmúlt öt évben értékében megduplázódott. Romániában 2016-ban a pékipari vállalatok száma 4.710, árbevételük 1,741 millió euró, és az itt dolgozó alkalmazottak száma összesen 70.039 személy. Hargita megyében a legnagyobb pékipari vállalatok közé tartozik a Harmopan Rt. és a Primula Kft..

A Harmopan Rt. közel négy évtizedes múlttal rendelkező pékipari vállalat, székhelye Csíkszeredában található. Sikeresen privatizált vállalat, több mind 300 személyt foglalkoztat, árbevétele meghaladja a 45 millió lejt. Ezzel szemben a Primula Kft., vagyis Bocskor pékség egy kisebb családi vállalkozás, 25 éve működő Csíkszentmártoni vállalat. Alkalmazottainak száma közel 50 személy, árbevétele 5 millió lej körül van.

A vállalatok pékipari termékek előállításával és eladásával foglalkoznak. Habár azonos a működési terület, a vállalatok elemzése során több hasonlóságot és különbséget észleltem, ezeket szeretném bemutatni a dolgozatomban. A témával kapcsolatosan számos kutatási kérdést fogalmaztam meg, a legérdekesebb kérdésnek tartom, hogy milyen szerkezeti struktúrával rendelkezik a Bocskor pékség, hogy profitja értéke majdnem a Harmopan Rt. értékével egyenlő, habár a Harmopan Rt. árbevétele 9-szer nagyobb, mind a Bocskor pékség-é. A kérdéseim megválaszolására a szakirodalom áttekintésén túl, interjút készítettem a Harmopan Rt. vállalat igazgatójával, információkat szereztem tanulmányok elolvasása által a Bocskor pékségről. Az elemzést pénzügyi mutatók számításával végeztem el, ezek értelmezésével vontam le a következtetést a két vállalat működésével kapcsolatban.

A fiatalok pénzköltési szokásai Kovászna és Hargita megyében

Imre Iringó, Lukács Tímea (*Sapientia EMTE, Könyvelés és Gazdálkodási Informatika, 2. év*)

Témavezető: Dr. Péter Emőke-Katalin (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Gazdaságtudományi Tanszék*)

Kivonat:

A fiatalok, több mint a fele már a saját maga útját járja, megküzdve a nagybetűs élettél, míg egyharmaduk még mindig a szülők nyakán ül és kiszolgáltatják magukat. Nagyon nehéz kiszakadni az otthon melegéből, ahol minden kényelem adott, nem csak az élethelyzet, hanem a pénzügyi kiadások is megváltoznak, realisabb képet adva az életről.

Az Y generáció egyes elemzők szerint az 1970-es évek végétől a 2000-es évek elejéig születettek korosztályát fedi le. „Az Y generáció az információs társadalom generációja, akik az infokommunikációs technológiákat már gyermekkorukban elkezdik használni, ők a digitális bennszülöttek, akik számára az infokommunikációs technológia természetes dolog. Y generáció gyakorlatilag behozta azokat a lemaradásokat, amelyek korábban jellemzőek voltak. Az Y generáció már nagyrészt a rendszerváltás után éli gyermekkorát, a számítógéppel és az internettel, ha otthon nem is, az iskolában már mindenképpen találkozik.” (Székely, 2016, p.9) Hú a megszokott vásárlási szokásaihoz ezt értve arra, hogy a félre tett pénzüket inkább tárgyakra költik, amit leginkább a modern világhoz híven, az interneten intézik el a vásárlásukat.

„A közösségi média hétköznapi életben betöltött szerepének felértékelődése jelentősen érinti a fiatalok vásárlási szokásait” – állapította meg Fettet Barbara GTK Környezet gazdaságtan Tanszék doktorandusza, energetikai mérnöke. Szerinte a közösségi felületeken jelenlévő celebek, influencerek nagymértékben befolyásolják a fiatal nemzedékek stílusait. Dolgozatunkban a saját nemzedékünk pénzköltési szokásairól kívánunk bővebb információt nyújtani. Célunk tisztább képet kapni a jövedelem eloszlásról a fiatalok körében. Általánosan a nők többet költenek mindenre, de a legtöbbet ruházatra, míg a férfiak inkább elektronikai cikkekre. Valamint arra próbálunk rájönni, hogy mi sarkalja leginkább vásárlásra a fiatalokat. Kovászna és Hargita megyében fogjuk elvégezni a felméréseinket, és ebből vonjuk le a következtetéseket. Módszerünként az empirikus kutatás során Google kérdőívekkel keressük meg a generáció képviselőit.

BIOKÉMIA ÉS BIOTECHNOLÓGIA SZEKCIÓ

A nekroptózis, mint legújabb programozott sejthalál jelátvitelének molekuláris vizsgálata in silico és in vitro

Lázár Aletta, Ilkei Klementina-Imelda (*Sapientia EMTE, Génsebészet szak, 2. év*)

Témavezető: Dr. Albert Beáta (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék*)
Drd. Salamon Pál (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék*)

Kivonat:

Az utolsó néhány évben több az apoptózistól független sejthalál útvonalat is leírtak, köztük a nekroptózis egy típusát, a nekroptózist, mely szabályozott program szerint okozza a sejtek pusztulását. A különféle tumorok egyik alapvető jellegzetessége az apoptotikus sejthalál elkerülése. Normál körülmények között az apoptózis gátolja a nekroptózis kialakulását, így a nekroptózis egy ígéretes folyamat, mely képes lehet ezen tumorok elpusztítására. A sejthalál útvonalak immunológiai kimenetelének befolyásolása jelentős klinikai haszonnal járhat a gyulladásos folyamatok szövetdestrukciójának csökkentésében, a tumorok immunrendszer általi felismerésének fokozásában, a neurodegeneratív betegségek vagy a tumorok kezelésében.

A prokarióta rendszer a laboratóriumi és ipari méretekben a leggyakrabban használt rendszer a fehérjék bioszintézisére. Munkánk során ezen új programozott sejthalál, a nekroptózis kulcsmolekulájának (RIP3) és feltételezhetően a nekroptózisban résztvevő molekula (caspase 9) fehérje-fehérje interakcióit vizsgáljuk in silico és in vitro. Az in vitro fehérje-fehérje interakcióhoz szükséges rekombináns fehérjét bioszintézissel állítjuk elő, prokarióta expressziós rendszerben, heterológ expresszióval. A bioszintézis hatékonyságának növelése érdekében optimalizálást végeztünk a következő paramétereken: hőmérséklet, expresszió időtartama, indukálószer koncentrációja.

Eredményeink segíthetnek annak megértésében, hogy a feltételezett caspase 9 molekula hogyan szabályozza a nekroptózis folyamatát, ezáltal lehetőséget teremtve a sejthalál intenzitásának és immunológiai kimenetelének befolyásolására különböző kórképek esetén.

Sejthalált moduláló rekombináns SMAC fehérje bioszintézise

Váncsa Klára (*Sapientia EMTE, Génsebészet szak, 3. év*)

Témavezető: Drd. Salamon Pál (*Sapientia EMTE, Csikszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék*)

Kivonat:

Napjainkban világszinten igen komoly gondot jelentenek a rosszindulatú daganatos megbetegedések. Az Eurostat adatai szerint Európában az elhalálozások oka átlagosan 24%-ban daganatos megbetegedés. Jelenleg a listavezető Magyarország, ahol a rákos megbetegedések az elhalálozások több mint 30%-át okozza (Eurostat, 2016). Bár többféle módszert alkalmaznak a rák kezelésére, egyelőre nem létezik olyan kezelési módszer, amely 100%-ban garantálná a betegségből való felépülést.

Az orvostudomány a biotechnológiában rejlő lehetőségeket hívta segítségül, hogy megoldja ezt az igencsak égető problémát: a tudomány igyekszik felderíteni a betegség kialakulásának biológiai, kémiai és biokémiai hátterét, megismerni a kialakulásban résztvevő folyamatokat. A rosszindulatú daganatos megbetegedések kialakulásában és fejlődésében közreműködő folyamatok megismerésében, feltérképezésben nyújt segítséget az általunk termelt és vizsgált fehérje, az apoptózis második mitokondriális kaspáz aktivátor fehérje, azaz a SMAC. A SMAC fehérje igen fontos szerepet tölt be az apoptózis (programozott sejthalál) folyamatában.

Jelen kutatás során a rekombináns humán SMAC fehérje nagy volumenű bioszintézisét valósítottuk meg bakteriális expressziós rendszerben. Fúziós partnerként ubiquitin alkalmaztunk, így a tisztítási műveletek végén Ubiquitin karboxil-terminális hidroláz (YUH1) enzimmel történő emésztéssel izoláltuk a rekombináns SMAC fehérjét. A bioszintézis során keletkező rekombináns fehérje (SMAC-UBI) szeparálása érdekében dekahisztidin címkét alkalmaztunk. Az előállított rekombináns SMAC fehérje további onkológiai kutatások tárgyát képezi.

A táplálkozás és a gyógytorna gyakorlatok szerepe a porckorong degenerációk esetében

Dávid Hunor (*Sapientia EMTE, Fenntartható biotechnológiák mesterképzés, 2. év*)

Témavezető: Dr. Albert Beáta (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék*)

Kivonat:

A porckorong degenerációt mutató páciensek, illetve a korral járó porckorong kopás esetében is a korongokban proteoglikán csökkenés figyelhető meg, az aggregán molekulák degradálódtak, esett a glükózaminglikán tartalom, így a mátrix ozmotikus nyomása, a hidratáció csökkent. A porckorong sérülései miatt megnő a gyulladást előidéző citokinek expressziója, amelyet a nucleus pulposus és az annulus fibrosus sejtjei választanak ki. A gyulladásos reakció fokozódása leukociták infiltrációját eredményezi a porckorongba, továbbá a neovaszkularizációt és az idegek benövését segíti az egyébként avaszkuláris, aneurális szövetbe.

A fájdalom forrásának a csont és az izom van főként számon tartva, de a gyulladásos citokinek és az oxidatív stressz is nagymértékben hozzájárulnak. A fizikai gyakorlatok hatékonyan tudják csökkenteni a fájdalmat, bár a hatásmechanizmus még nem teljesen tisztázott. Szívkoszorúér-megbetegedés esetén napi 30-50 mL extra szűz olívaolaj fogyasztása csökkenti a C-reaktív protein koncentrációját, a gyulladással és oxidatív stresszel járó gének expresszióját. Hatása porckorong problémák esetén kevésbé dokumentált.

Hipotézisünk szerint, amennyiben a gyakorlatok mellé a porckorong degenerációban szenvedő egyedek megfelelő mennyiségű konjugált zsírsavat is fogyasztanak (például olívaolaj), a gyulladást előidéző citokinek expressziója lecsökken, és a fájdalom csökkenésével javul az életminőség is. A zsírsavat fogyasztó csoportnál a gyulladásmarkerek csökkenésében nagyobb változásra számítunk, mint a csak gyógytorna gyakorlatokat végző csoportnál.

A gyulladásos markerek szintjét nyálból, a C reaktív fehérje mennyiségének kimutatásával követjük.

Indukálható Her2 pozitív epiteliális emlősejtek epigenetikai vizsgálata

Kovács Krisztina (*Sapientia EMTE, Génsebészet szak, 4. év*)

Témavezető: Dr. Albert Beáta (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék*)

Kivonat:

Több olyan karcinogén elváltozás létezik, amely nem vezethető vissza genetikai útvonalakra, a deformáció mégis kifejeződésre jut, ahogyan ez megfigyelhető a Her2 (humán epidermális növekedési faktor 2) pozitív típusú emlőrák esetében is. Az epigenetika tudománya választ adhat számos olyan tumoros elváltozásra, amelyet nem a DNS nukleotid sorrendje határoz meg, hanem egy teljesen más útvonal, amelyet különböző külső behatások teremtenek. Az általunk végzett kutatás során transzformált sejtek epigenetikailag mély átrendeződést mutatnak, mint például a morfológiai átalakulások, fokozott migráció és inváziós potenciál, csökkent kontakt inhibíció, de az ilyen változások kialakulásának módja nem teljesen ismert.

Kutatásunk során, ahhoz, hogy megértsük ezen a kulcsfontosságú változásokat, célzott volt az átalakulás folyamán kibontakozó rákkeltő onkogén bevezetése. A sejtek immortalizálttá való átalakulása egyetlen onkogén aktiválásával is elérhető, ennek függvényében egy olyan indukálható transzformációs rendszert hoztunk létre, amely lehetővé teszi a korai epigenetikai változások fokozatos vizsgálatát. Az általunk kidolgozott rendszer, ahol a Her2 (humán epidermális növekedési faktor 2) expresszióját nem transzformált MCF10A sejtekben szabályozhatjuk, lehetővé teszi válaszolnunk a korai molekuláris eseményekre vonatkozó kérdésekre. A Her2-t indukálva a sejteket először két dimenziós, majd ezt követően három dimenziós sejt kultúrákat növeltük és immunofluoreszcenciás eljárást alkalmazva vizsgáltuk. Négy napos növekedés után az indukált sejtek rendellenes és szervezetlen növekedést mutattak, emellett az immunofluoreszcenciával vizsgált gének (MUC1, CD44, KLF4) expressziójának mértéke arra a következtetésre juttatott, hogy az indukált tumoros sejtek genetikai tulajdonságai közelebb állnak az őssejtek tulajdonságaihoz, mint a normál emlősejtekéhez.

A fumaráz gén kiütésének hatása az *Escherichia coli* metabolizmusára

Tórsók Brigitta (*Sapientia EMTE, Génsebészet szak, 3. év*)

Témavezető: Dr. Bodor Zsolt (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék*)

Dr. Kovács-Csató Erika (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék*)

Kivonat:

A biotechnológia a XXI. század egyik legdinamikusabban fejlődő tudományterületei közé tartozik, hiszen számos előnye mellett fenntartható és környezetbarát megoldásokat kínál. Ennek köszönhetően lehetőségünk van pl. magas hozzáadott értékkel rendelkező metabolitok bioszintézisére. Napjainkban bioszintézissel, megújuló alapanyagok felhasználásával előállított molekulák száma exponenciálisan növekedik. E célra egyik leggyakrabban alkalmazott mikro-organizmus az *Escherichia coli*, amely számos előnnyel rendelkezik az anyagcseremérnökségben való felhasználásban pl. genom-léptékű metabolikus modell, széles spektrumú szubsztrátum-hasznosítás és körülmény stb. Ugyanakkor alkalmas olyan magas hozzáadott értékkel rendelkező vegyület előállítására, mint a szukcinsav, amelyet számos iparág hasznosít.

Kutatásunk célja az *E. coli* metabolikus potenciáljának elemzése aerob körülmények között különböző szénforrások és genetikai módosítások mellett. Első lépésben meghatároztuk számítógépes modellezés segítségével a várható elméleti értékeket a biomasszára és a szukcinsavra vonatkoztatva. Ezt követően λ -Red rekombinációs rendszer alkalmazásával tanulmányozzuk a fumaráz gén eliminálásának hatását a sejt metabolizmusára nézve, és elemezzük a képződött céltermék mennyiségét.

A *Photobacterium halotolerans* keményítőt bontó enzimeinek azonosítása

Pál Dorottya (*Sapientia EMTE, Génsebészet szak, 4. év*)

Témavezető: Dr. Csató-Kovács Erika (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék*)

Kivonat:

A különböző iparágak olyan enzimek előállítását igénylik, amelyek a nyersanyagok és szubsztátok feldolgozásához szükséges speciális jellemzőkkel rendelkeznek. Annak ellenére, hogy napjainkban több mint 3000 enzim jellegzetességei ismertek, legtöbbjük még mindig nem felel meg a jelenlegi igényeknek, mivel nem képesek ellenállni a különböző ipari reakciók körülményeinek. Ezért a kutatók olyan extrémofil mikroorganizmusok izolálását valósítják meg, amelyek potenciális forrásai a specifikus technológiákhoz szükséges enzimek számára. Extrémofil mikrobákból izolált enzimek eltérő biokémiai jellemzőkkel rendelkeznek, pl. termotolerancia, termofil jelleg, pH változás tolerálása, enzimaktivitás stabilitás széles pH és hőmérséklet tartomány között, extrém sótartalom tolerálása, valamint egyéb szélsőséges reakciókörülmények. Ezen enzimeket széleskörűen lehet alkalmazni különböző szakterületeken, mint pl. élelmiszer-, bőr-, textilipar, állati takarmányok előállítása, bio-konverziós és bio-remediációs folyamatokban. Az extrémofil mikroorganizmusok képviselői közé tartoznak a halofilek.

A halofil mikroorganizmusokból származó enzimek jól tolerálják a magas sókoncentrációt (2-5M), ezért sikeresen alkalmazhatók olyan ipari folyamatok során, ahol a magas sótartalom számos enzimátikus folyamatot gátol. Ezenkívül a legtöbb halofil enzim jelentősen termotoleráns, szerkezete hosszú ideig stabil marad, nagyobb ellenállással rendelkezik a denaturációval szemben, valamint katalitikus aktivitása megmarad vízmentes közegben is.

KÖRNYEZETTUDOMÁNYI SZEKCIÓ

A burgonya feldolgozása során keletkező melléktermékek hasznosítási lehetőségei: biogáz és bioetanol előállítása

Erdély Mónika (*Sapientia EMTE, Fenntartható biotechnológiák mesterképzés, 2. év*)

Témavezető: Dr. Ráduly Botond (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék*)

Dr. Szilveszter Szabolcs (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék*)

Kivonat:

A burgonya-feldolgozó ipar igen jelentős mennyiségű mellékterméket és hulladékot termel. A hámozási, osztályozási, darabolási és keményítőeltávolítási műveletek során a feldolgozási veszteség az alapanyag 20-25%-át teszi ki. Az anyagveszteség nagyobbik része szerves hulladékként végzi, a többi pedig a szennyvízzel távozik. Ezen hulladékok potenciális alapanyagot jelentenek a biogáz előállításához.

Kutatásom a burgonya feldolgozása során keletkező melléktermékek hasznosítási lehetőségeit vizsgálja biogáz-termeléssel (anaerob rothasztás), illetve bioetanol-termeléssel (burgonyakeményítő enzimes hidrolízise és alkoholos fermentációja), valamint ezen hasznosítási lehetőségek gazdasági potenciálját vizsgálja. Ehhez előbb a szubsztrátumot (burgonya- és burgonyahéj-reszelék) és az inokulumot (anaerob iszap) jellemeztem, majd biometán potenciál teszteket végeztem, a megtermelhető biogáz- és metánmennyiség meghatározása céljából. Ezzel párhuzamosan keményítő hidrolizálási, elcukrosítási és erjesztési kísérletet végeztem a kinyerhető etanolmennyiség meghatározása céljából. Az így kapott adatokkal egy gazdasági számítást végeztem, amit egy 500 kg/h termelési kapacitású burgonyachips üzemre alkalmaztam.

Külső beavatkozás hatása és annak stabilitása egy áldozat–ragadozó modellben

Marti Andrea (*Sapientia EMTE, Élelmiszeripari mérnök szak, 1. év*)

Témavezető: Dr. Mátyás László (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék*)

Kivonat:

Egy áldozatot vagy zsákmányt és ragadozót leíró modellben vizsgáljuk a populációk fluktuációját. Természetes fluktuációnak tekintjük azt az esetet, amikor egy adott populáció csak a természetes kölcsönhatások következtében változik. Külső beavatkozás esetén egyik vagy a másik populáció ingadozása változhat. A rendszer vizsgálata során fény derül arra, hogy bizonyos típusú külső beavatkozás – zsákmány betelepítés – akár növelheti a populációk fluktuációját és hat az egyedek számára is. A betelepítés stabilitása kapcsán azt vizsgáljuk, hogy különböző periódusban történő beavatkozás – zsákmány betelepítés – során mennyiben különbözik a rendszer válasza a beavatkozásra.

A csapadék kémiai jellemzése Európa országaiban

Akácsos Beáta-Emese (*Sapientia EMTE, Fenntartható biotechnológiák mesterképzés, 1. év*)

Témavezető: Drd. Keresztesi Ágnes (*Pécsi Tudományegyetem, Természettudományi Kar, Kémia Doktori Iskola*)

Dr. Tánczos Szidónia Katalin (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék*)

Kivonat:

Európa országainak a csapadékra vonatkozó átfogó tanulmányát készítettük el, megvizsgálva 1985 és 2017 között a csapadékok össz-ionösszetételét (Na^+ , K^+ , Ca^{2+} , Mg^{2+} , SO_4^{2-} , NH_4^+ , Cl^- , NO_3^- , HCO_3^-) és pH-ját.

Európára átlagosan az ionok a következők: $\text{SO}_4^{2-} > \text{H}^+ > \text{NO}_3^- > \text{Cl}^- > \text{NH}_4^+ > \text{Na}^+ > \text{Ca}^{2+} > \text{Mg}^{2+} > \text{K}^+ > \text{HCO}_3^-$. A legnagyobb arányban előforduló ionok Európa országaiban a SO_4^{2-} és a H^+ , legkisebb arányban pedig a HCO_3^- . Az 15 európai országban a pH-értékek 3,45 és 5,82 között változnak, az átlag pH-érték 4,44. Az forrásanalízisek alapján a Na^+ és Cl^- tengeri sókból származnak, a Ca^{2+} és Mg^{2+} földkéreg eredetűek. A SO_4^{2-} és a NO_3^- az ipari tevékenységekből, valamint a közlekedésből, az NH_4^+ , és a K^+ forrása a biomassza égetésből és a mezőgazdasági tevékenységekből.

A Csíki-medencére jellemző ionok sorrendje: $\text{Ca}^{2+} > \text{Na}^+ > \text{NH}_4^+ > \text{Cl}^- > \text{SO}_4^{2-} > \text{HCO}_3^- > \text{NO}_3^- > \text{Mg}^{2+} > \text{H}^+$. Itt a legnagyobb arányban a Ca^{2+} fordul elő, legkisebben pedig a H^+ . A Csíki-medencében a pH-értékek 3,91-7,70 között változnak, itt az átlag pH-érték 6,16. Az forrásanalízisek kimutatták a tengeri sók jelenlétét, de észlelhető a mofetták és ásványvizek hatása is az esővízre a klór tartalmat illetően. Lényeges behatása van a tőzeglápoknak, valamint a tőzegtüzeknek, a biomasszával való fűtésnek, ami jellemző a medencére, de a túlzott állattenyésztés és az állati eredetű vagy műtrágya használata is észlelhető a csapadék ionkompozícióját vizsgálva. A Ca^{2+} és Mg^{2+} terrogén eredetű, többnyire a medencét közreölő mészkövekből, valamint dolomitokból származnak, de a nyitott kőbányák hatása is megjelenik. A nitrát és szulfát itt is a közlekedésből származik.

A csíkszentkirályi vízkezelő állomás technológiai folyamatának elemzése a tisztítási hatékonyság növelése érdekében

Gidró Dalma-Katalin (*Sapientia EMTE, Környezetmérnöki szak, 4. év*)

Témavezető: Dr. Szilveszter Szabolcs (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék*)

Kivonat:

Az ivóvízszolgáltatás nélkülözhetetlen alapigénye a mai fejlett társadalomnak. Az állandó vízminőségi szabvány által előírt ivóvizet a fogyasztók bonyolult kezelési technológián és elosztóhálózaton keresztül kapják. Számos összetett tisztítási és fertőtlenítési lépcső szükséges a nyers felszíni vagy felszín alatti víz ivóvíz minőségűvé tételére.

Kutatásom során egy olyan üzemben lévő ivóvíztisztító technológiát vizsgáltam, ahol időközönként jelentős tisztítási hatékonyságváltozás észlelhető a változó nyers felszíni víz minőségének köszönhetően. A víztisztító állomás részletes feltérképezését követően azonosítottam azon technológiai lépcsőt ahol költséghatékonyan javítani lehetne a rendszer hatékonyságán. A maximális és átlagos nyersvíz hozam függvényében vizsgáltam az ülepítő műtárgy felületi hidraulikus terhelését az eredeti, már működés alatt lévő, valamint a lamellás fejlesztés esetében. Az általam javasolt csatornaköteg modul (GEA FS 41.50) számított fajlagos vízszintes síkba vetített terület alapján az ülepítő műtárgy hasznos ülededő felület növekedését határoztam meg. Ugyancsak különböző nyers-víz hőmérsékleti értékek alapján meghatároztam a maximális kiülepíthető részecskeátmérő értékét és az áramlás jellegét karakterizáló Reynolds számokat.

Söripari szennyvíztisztító állomás matematikai modellezése

Kovács Károly (*Sapientia EMTE, Környezetmérnöki szak, 4. év*)

Témavezető: Dr. Szilveszter Szabolcs (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék*)

Dr. Ráduly Botond (*Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék*)

Kivonat:

A szennyvíztisztító állomások kiépítése és üzemeltetése egyre nagyobb kihívást jelent a folyamatosan szigorodó kibocsátási határértékeknek köszönhetően. Különösen problémások azon esetek, amikor koncentrált ipari szennyvizet kell olyan szinten tisztítani, hogy az végső befogadóba bocsátható legyen. A komplex biokémiai szennyvíztisztítási folyamatok miatt a klasszikus (empirikus) mérétezési és vizsgálati eszközök kevésbé hatékonyak, mint a napjainkban egyre elterjedtebben alkalmazott matematikai modellezés. A modellezés célja a rendelkezésre álló adatokból lehető legtöbb információt kinyerve olyan folyamatoptimalizálási stratégiák kidolgozása, ami tisztítási hatásfok növekedést és működési költségcsökkenést eredményez. Kutatásom során egy térségünkben működő sörgyár szennyvíztisztítóját modelleztem. A modell felépítéséhez a STOWA protokoll alapján karakterizáltam és vizsgáltam a nyers és a tisztított szennyvizet. A modellezéshez a Dynamita cég által fejlesztett sokoldalú SUMO programot alkalmaztam.

Munkám során egy SBR típusú szakaszos üzemű reaktorban vizsgáltam az oldott oxigén koncentráció, illetve a környezeti változások hatását az elfolyó tisztított szennyvíz minőségére nézve. A szimulációk elvégzése során fény derült arra, hogy az alacsonyabb oldott oxigén koncentráción való működtetéssel jelentős energiamegtakarítás érhető el a rendszerben úgy, hogy a tisztított szennyvíz minősége csupán elhanyagolható mértékben változik, valamint arra is, hogy a szennyvíz hőmérséklete milyen jelentősen befolyásolja a rendszer hatékonyságát.

JEGYZET

JEGYZET

JEGYZET

JEGYZET

JEGYZET

